

Удзельнікам XXII Мінскай міжнароднай кніжнай выставы-кірмашу і Міжнароднага сімпозіума літаратараў «Пісьменнікі і час»

Дарагія сябры! Сярдэчна вітаю гасцей і удзельнікаў XXII Мінскай міжнароднай кніжнай выставы-кірмашу і Міжнароднага сімпозіума літаратараў «Пісьменнікі і час».

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

11 ЛЮТАГА 2015 г. СЕРАДА № 26 (27884) Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Парк вялікіх перспектыв

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка падчас даклада пра актуальныя пытанні будаўніцтва Кітайска-беларускага індустрыяльнага парку запатрабаваў актывізаваць рэалізацыю гэтага праекта, паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Кіраўнік дзяржавы лічыць недастатковымі тэмпы стварэння аб'екта. Ён звярнуў увагу на той факт, што гэты праект ацэньваецца кітайскім бокам як адзін з найважнейшых у адносінах Беларусі і Кітая.

Прэзідэнт даручыў кіраўніку Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Аляксандру Косінцу ўзяць пад кантроль пытанні беларуска-кітайскіх адносін, у тым ліку будаўніцтва Кітайска-беларускага індустрыяльнага парку.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Кітайская Народная Рэспубліка з'яўляецца найбуйнейшым партнёрам Беларусі. Ён звярнуў увагу на важнасць вырашэння для беларускага боку пытанняў экспарту прадукцыі ў КНР.

Мікалай Снапкоў па выніках даклада расказаў журналістам, што фактычна з красавіка пачнуцца поўнамаштабныя будаўнічыя работы па стварэнні ўнутранай інфраструктуры Кітайска-беларускага індустрыяльнага парку.

КНІГА ЯК СІМВАЛ РАЗУМЕННЯ

Сёння сваю работу пачынае XXII Мінская міжнародная кніжная выстава-кірмаш. На свята ў беларускую сталіцу завітала рэкордная колькасць гасцей — прадстаўнікі ажно 28 краін!

Ганаровым госцем выставы стала Кітайская Народная Рэспубліка. 5000 найлепшых кніг, дастаўленых акурат з Паднябеснай, у гэтыя дні будуць даступныя для прагляду і чытання.

Галоўны экспанент форуму — Расійская Федэрацыя. Пісьменнікі, кнігавыдаўцы з Масквы, Санкт-Пецярбургу, іншых куткоў вялікай краіны чакаюць беларускіх чытачоў на творчыя сустрэчы, прэзентацыі, аўтограф-сесіі.

Самыя вялікія кніжныя экспазіцыі прапануюць нашы еўрапейскія сябры — Германія, Францыя, Вялікабрытанія, Італія. Але ўражвае яны будуць не толькі памерам, але і якасцю.

Вядома, ёсць магчымасць асабіста паслухаць кітайскіх паэтаў і пісьменнікаў, задаць пытанні аўтарам і знаўцам кніжнай справы.

Вядома, і аічынным кірмашаўцам і аўтарам на кніжным форуме адведзена асаблівае месца. Сёлета асноўнай тут з'яўляецца тэма Вялікай Перамогі і маладзёжнага, бо гэты год у нашай краіне абвешчаны годам моладзі.

Асабліва важнай падзеяй выставы будзе міжнародны сімпозіум літаратараў пад назвай «Пісьменнікі і час». Майстры слова з 16 краін атрымаюць магчымасць падзяліцца адно з адным уласным бачаннем свету, сваімі думкамі пра тое, што адбываецца навакол.

Культурна-адукацыйнае свята, што будзе доўжыцца да 15 лютага ўключна, стане ўрочнае ўзнагарод пераможцам нацыянальнага конкурсу «Мастацтва кнігі».

Тэлефонная размова Аляксандра Лукашэнкі і Нурсултана Назарбаева

Па ініцыятыве Астаны ўчора адбылася тэлефонная размова Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі з Прэзідэнтам Казахстана Нурсултанам Назарбаевым, паведамілі ў прэс-службе кіраўніка беларускай дзяржавы.

Галоўнымі тэмамі размовы сталі пытанні эканамічнага і фінансавога характару. Акрамя таго, былі абмеркаваны крызісныя з'явы ў Еўрапейскім саюзе, выкліканы ўведзеннем у дачыненні да Расійскай Федэрацыі санкцыямі, а таксама шэраг іншых пытанняў.

Падчас тэлефоннай размовы кіраўнікі дзяржаў асобна спыніліся на падрыхтоўцы сустрэчы ў «нармандскім фармаце» ў Мінску.

Фінансавы выдатнік

ГРОШЫ ПАВІННЫ ПРАЦАВАЦЬ

Сёння банкі прапануюць вялікі выбар укладаў, дэпазітаў і каштоўных папер.

Тут галоўнае — не памыліцца

У перыяд істотных ваганняў валютных курсаў у людзей узнікаюць лагічныя апасенні наконт захавання сваіх фінансавых сродкаў. Таму нехта ў снежны студзені купляе бытавую тэхніку і розныя гаджэты, іншыя ўкладвалі грошы ў з'яўляюцца або нават у ювелірныя вырабы.

з часовамі бонусамі даходнасць па іх цяпер складае каля 40% гадавых.

Існуюць у фінансавых установах уклады і на значна большы тэрмін, і нават пад лепшы працэнт, аднак тут пачынае дзейнічаць шкала дадатковых умоў. Насамрэч, добрая стаўка (часам да 50-55%) па такіх дэпазітах дзейнічае толькі першыя 2-3 месяцы.

у прывязцы да «ЗАМЕЖНІКАЎ»

Пэўныя банкі і сёння прапануюць сваім кліентам уклады ў нацыянальнай валюце,

дзе даходнасць мае пэўную прывязку да курсу валюты. Яны маюць асноўны працэнт даходнасці ў межах ад 7% да 15%, а таксама дадатковы бонус, які залежыць ад змянення курсу па заканчэнні тэрміну дэпазіту.

дэ даходнасць мае пэўную прывязку да курсу валюты. Яны маюць асноўны працэнт даходнасці ў межах ад 7% да 15%, а таксама дадатковы бонус, які залежыць ад змянення курсу па заканчэнні тэрміну дэпазіту.

ПІСЬМЕННІКІ І ІХ ЧАС

Міжнародны сімпозіум літаратараў «Пісьменнікі і час» — адна з галоўных падзей XXII Мінскай міжнароднай кніжнай выставы-кірмашу — адкрыўся ўчора ў музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

Удзельнікі сімпозіума з цікавасцю знаёмліліся з экспазіцыяй музея.

Сімпозіум — выдатная пляцоўка для выказвання думак і дыскусій аб ролі літаратара і літаратуры ў сучасным свеце. Інтэрсаў да мерапрыемства праявілі жывыя: яно сабрала ўдзельнікаў з 16 краін.

Міністр інфармацыі Лілія АНАНІЧ падчас першай такой сустрэчы зазначыла: «Пісьменнікі заўсёды чула рэагуе на працэсы ў грамадстве, як ніхто іншы тонка адчувае свет, тое, што ў ім адбываецца. Ён духоўны аракул грамадства.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.

РУБЛІ ПАД ВЫСОКІ ПРАЦЭНТ, АЛЕ І ПАД МАЛЫ ТЭРМІН

Калі разглядаць уклады ў аічыннай валюце, то неабходна звяртаць увагу не толькі на ўзровень даходнасці, але і на дадатковыя ўмовы. Цяпер сярэдняя даходнасць па новых укладах найбуйнейшых банкаў краіны складае ад 35% да 45% гадавых.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Расія прадказала дэфіцыт на рынку нафты

Зніжэнне інвестыцый у нафтаздабычу збалансуе попыт і прапановы на сусветным рынку нафты, аднак прамернае іх скарачэнне можа прывесці да дэфіцыту чорнага золата ўжо ў чэрвені наступнага года.

Грэчаскі міністр прыгразіў ЕС пошукамі фінансавання збоку

Міністр абароны Грэцыі Панас Каменас заявіў, што Грэцыя можа звярнуцца па дапамогу да краін, якія не ўваходзяць у ЕС.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Больш за 50% людзей сутыкнуцца з захворваннем на рак на працягу жыцця?

Прынамсі, такі вердыкт брытанскіх навукоўцаў з Cancer Research UK. Згодна з нядаўня праведзеным даследаваннем, рызыка захварэць на рак павялічваецца настолькі хутка, што, магчыма, дзве траціны дзяцей у перспектыве пацярпяць ад раку, піша The Daily Mail.

КОРАТКА

Павялічваецца штраф за незаконныя аперацыі з валютай: за незаконныя купку, продаж, абмен замежнай валюты (да 150 базавых велічынь, а пры паўторным учыненні — ад 200, пры паўторным учыненні — адпаведна да 200 і 300 базавых велічынь).

Максімальны перыяд знаходжання грамадзян на ўліку ў якасці беспрацоўных плануецца скараціць з 36 да 12 календарных месяцаў.

МАРНАЯ ТРЫВОГА

Нумар 101 адносіцца да тых, якія кожны чалавек мусіць ведаць у першую чаргу. Але гэты адзін з самых важных тэлефонаў становіцца калі-нікالی аб'ектам для забавы ці помсты.

ДЭТЭКТАР ПРАЎДЫ

Трэба адрозніваць заведана лжывыя і проста лжывыя выклікі. Да першых адносіцца тэлефанаванні з паведамленнем аб нейкай надзвычайнай сітуацыі, але чалавек пры гэтым усведамляе, што нічога такога ў рэальнасці не адбываецца.

Чым усім нам пагражаюць ілжывыя выклікі ратаўнікоў?

Дэці. Не вельмі зразумела па голасе: жартуе дзіця ці насамрэч усхвалявана або нават панікуе. Пры найменшых сумненнях тэхніка будзе адраптуе. Аднак калі высветліцца, што малы патэлефанаваў ратаўнікам, напрыклад, з мэтай сарваць кантрольную ў школу або дзеці забавы, то званок без наступстваў для зваўніка і яго бацькоў мы ні ў якім разе не пакінем.

■ На прамой сувязі

Пра «бацькоўскі дзень» і пенсію для даяра

На агульнарэспубліканскую «прамую лінію» Міністэрства працы і сацыяльнай абароны паступіла больш за 500 пытанняў

Новая форма работы з насельніцтвам, якую ведамства ў гэтую суботу апрабавала ўпершыню, дазволіла адрэагаваць накіроўваць чалавека да мсцовага кампетэнтнага раённага камітэта, каб паспеець вырашыць больш паўсядзённых праблем.

ПЕРАЛІЧЭННЕ ПЕНСІЙ РОБІЦЦА АўТАМАТЫЧНА

— Лепельскі раён, Раіса Фёдаруна. Вы паведамляеце, што пенсіі павялічваюцца ў сярэднім на пяць працэнтаў. Мне тэрытарыяльнае ўпраўленне па працы павяшчае толькі на гэтыя пяць працэнтаў, а камусьці іншаму, па зямельстве, на 5,7. Несправядліва!

— Павышэнне працоўных пенсій адбываецца ў сувязі з ростам сярэдняга заробку. Велічыня заробатнай платы, з якой вызначаецца пенсія, заносіцца ў адпаведную праграму і пералічэнне сумы робіцца аўтаматычна.

— А чаму пенсіянеры, што не працуюць, і тыя, хто працягвае зарабляць, знаходзяцца ў аднолькавых умовах? Я па стане здароўя не магу хадзіць на працу. Практычна сляпа (у мяне катаракта), збіраю грошы на аперачыю.

— Ведаеце, шмат хто звяртаецца з падобным пытаннем. Тут павінны быць баланс інтарсаў. Людзі, якія плацілі страхавыя ўзносы ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва, удзельнічалі ў фарміраванні пенсійнай сістэмы, набылі права на працоўную пенсію.

— Барысаўскі раён, Юрый Леанідавіч. Працую аператарам машынага даення 41-ы год. Ужо і спіна, і рукі бяляць. Калі жанчыны-даяркі маюць права на датэрміную пенсію, то пра мужчын у заканадаўстве нічога не напісана: няма такой катэгорыі «даяр».

— Датарміновыя пенсіі даярак — абарона праваў жанчын, што заняты асобнымі відамі шкоднай працы, з улікам фізіялагічных магчымасцяў іх арганізма.

— Агульнаэканамічная сітуацыя ў краіне. І тут адрэагаваць, што ўмовы па такіх укладках ва ўсіх банках аднолькавыя, аднак гэта зусім не так.

— Датырміновым скасаванні дагавора пасля абавязковых трох месяцаў захоўвання грошай на ўкладзе паніжальна стаўка ў розных банках істотна адрозніваецца.

— Каштоўныя паперы — ужо не ІЗГОІ. Рознымі каштоўнымі паперамі айчынных банкі гандлююць на ўнутраным рынку далёка не першы год.

— Умовы набывання гэтых банкаўскіх аблігацый даволі простыя. Пры іх набыванні ў пакупніка ніякіх дакументаў не патрабуецца. Паперы гэтыя — на прад'ю-

— Чаканне вашых пытанняў пра карыстанне грашмамі і ўсё, што з гэтым звязана. Вы можаце звяртацца на электронны адрас газеты (info@zvuzda.minsk.by з пазнакай «для аддзела эканомікі») ці па тэлефонах: 8 (017) 292 38 02 і 8 (017) 287 17 51.

— Умовы набывання гэтых банкаўскіх аблігацый даволі простыя. Пры іх набыванні ў пакупніка ніякіх дакументаў не патрабуецца. Паперы гэтыя — на прад'ю-

— Умовы набывання гэтых банкаўскіх аблігацый даволі простыя. Пры іх набыванні ў пакупніка ніякіх дакументаў не патрабуецца. Паперы гэтыя — на прад'ю-

— Умовы набывання гэтых банкаўскіх аблігацый даволі простыя. Пры іх набыванні ў пакупніка ніякіх дакументаў не патрабуецца. Паперы гэтыя — на прад'ю-

— Умовы набывання гэтых банкаўскіх аблігацый даволі простыя. Пры іх набыванні ў пакупніка ніякіх дакументаў не патрабуецца. Паперы гэтыя — на прад'ю-

— Умовы набывання гэтых банкаўскіх аблігацый даволі простыя. Пры іх набыванні ў пакупніка ніякіх дакументаў не патрабуецца. Паперы гэтыя — на прад'ю-

— Умовы набывання гэтых банкаўскіх аблігацый даволі простыя. Пры іх набыванні ў пакупніка ніякіх дакументаў не патрабуецца. Паперы гэтыя — на прад'ю-

— Умовы набывання гэтых банкаўскіх аблігацый даволі простыя. Пры іх набыванні ў пакупніка ніякіх дакументаў не патрабуецца. Паперы гэтыя — на прад'ю-

— Умовы набывання гэтых банкаўскіх аблігацый даволі простыя. Пры іх набыванні ў пакупніка ніякіх дакументаў не патрабуецца. Паперы гэтыя — на прад'ю-

Аляксандр БОЙКА:

«У НАС КОЖНЫ ГОД — ГОД МОЛАДЗІ»

Рэспубліканскі маладзёжны форум у Горках і 42-гі з'езд БРСМ далі афіцыйны старт Году моладзі ў Беларусі. У Беларускай прафсаюзе работнікаў адукацыі і навукі доля студэнтаў складае чвэрць ад агульнай колькасці, а ўсяго маладых людзей ва ўзросце да 31 года сярэдня членаў прафсаюза — каля 130 тысячч.

Аляксандр БОЙКА, каб дэадаваць найбліжэйшы год.

ЁСЦЬ ПРОБЛЕМЫ? ЗВЯРТАЙЦЕСЯ У ПРАФКАМ!

— Аляксандр Аляксандравіч, патлумачце, што вылучае студэнцкі прафсаюзны арганізацыі сярод іншых маладзёжных арганізацый?

— Студэнцкі прафсаюз з'яўляецца сапраўднымі органамі студэнцкага самакіравання, арганізацыямі ў поўным сэнсе гэтага слова, з правамі юрыдычнай асобы, з арганізацыйнай структурай, якая ахоплівае ўсе групы і факультэты, няхай з невялікімі, але сваімі фінансамі, з правамі і паўнамоцтвамі, што нарматыўна ўрэгуляваныя ў пагадненнях з устаноўмі адукацыі. І такі статус прад'яўляе самыя высокія патрабаванні да прафсаюзных лідараў.

— Гэтыя сродкі паступаюць з Фонду сацабароны. Калі ў прадпрыемства няма грошай, яны павінны звярнуцца ў тэрытарыяльнае аддзяленне фонду: ім пералічаць патрэбную суму, а потым будучы ўтрымліваецца. Усе віды дапамогі на дзяцей павінны выплачвацца своечасова і ў поўным памеры.

— Дзяржынскі раён, Галіна. У нас шматдзятая сям'я ў трое малых. Муж працуе ў вайсковай часці Дзяржынска слесарам механізаваных работ. Раней мы карысталіся «бацькоўскім днём», які аплываецца. Літаральна на гэтым тыдні прыйшлі з аддзела кадраў вайсковай часці і паведамілі, што больш аплываецца гэты дзень не будзе. Скажыце: можаце браць, але без аплаты. Ці правамерна гэта?

— Колькі вашым дзецям гадоў? — Старэйшаму будзе 6, сярэднімму зараз 4, а малодшаму — паўтара.

— Згодна з артыкулам 265 Працоўнага кодэкса, калі ў сям'і выхоўваецца тры і больш дзяцей ва ўзросце да 16 гадоў, маці альбо бацьку па пісьмовай заяве дзеці адзінаццаці свабодны ад працы дзень у тыдзень, які аплываецца ў памеры сярэднядзённага заробку. У мінулым годзе Міністэрства працы і сацыяльнай абароны прыняла пастанову №34, дзе пазначана, што аплата свабоднага дня ажыццяўляецца за кошт сродкаў наймальніка.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

і галіновым прафсаюзам. Ён, як скарбонка, папаўняецца штогод усё новымі і новымі нормама.

— Напэўна, маля знойдзецца студэнт, які не хваліваў бы сёння памер стыпендыі...

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

— Агульным намаганнем ў 2011 годзе нам удалося дабіцца таго, каб стыпендыі раслі сінхронна з ростам памеру тарифнай стаўкі першага разраду, гэта значыць, з заробкамі работнікаў бюджэтнай сферы.

Фота БЕЛТА

ДАПАМОГА НА ДЗЯЦЕЙ — У ПОЎНЫМ ПАМЕРЫ

— Чавусы, Тацяна, 25 гадоў. Летась у верасні я нарадзіла другое дзіця. Мне дагтуль не выпалілі ў поўным памеры аднаразовую дапамогу. Працавала на заводзе. Там казалі, што няма грошай.

— Гэтыя сродкі паступаюць з Фонду сацабароны. Калі ў прадпрыемства няма грошай, яны павінны звярнуцца ў тэрытарыяльнае аддзяленне фонду: ім пералічаць патрэбную суму, а потым будучы ўтрымліваецца.

— Дзяржынскі раён, Галіна. У нас шматдзятая сям'я ў трое малых. Муж працуе ў вайсковай часці Дзяржынска слесарам механізаваных работ. Раней мы карысталіся «бацькоўскім днём», які аплываецца. Літаральна на гэтым тыдні прыйшлі з аддзела кадраў вайсковай часці і паведамілі, што больш аплываецца гэты дзень не будзе. Скажыце: можаце браць, але без аплаты. Ці правамерна гэта?

— Колькі вашым дзецям гадоў? — Старэйшаму будзе 6, сярэднімму зараз 4, а малодшаму — паўтара.

— Згодна з артыкулам 265 Працоўнага кодэкса, калі ў сям'і выхоўваецца тры і больш дзяцей ва ўзросце да 16 гадоў, маці альбо бацьку па пісьмовай заяве дзеці адзінаццаці свабодны ад працы дзень у тыдзень, які аплываецца ў памеры сярэднядзённага заробку.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

— Цікава, а чым вам запамінілася студэнцкая града? — Найперш, удзелам у рабоце студэнцкага навуковага таварыства. Дзякуючы гэтай я навуковы працаваў з навуковай літаратурай, хоць пасля службы ў арміі гэта было ніпроста.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

Государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска»

Застройщик – Государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска», зарегистрированное в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей 27.02.2014 № 190580553.

Место нахождения: 220073, Республика Беларусь, г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а.

Тел./факс 204-67-99, 256-64-18. Режим работы – 8.45-18.00, обед 13.00-14.00; пятница 8.45-16.45, выходные дни: суббота, воскресенье.

Информация о проекте. Проектом предусмотрено строительство 10-этажного жилого дома № 22 по генплану, расположенного во Фрунзенском административном районе г. Минска, на территории бывшей деревни Сухарево.

Предлагаются для привлечения к строительству по договорам создания объекта долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, 8 (восемью) трехкомнатных квартир.

Цена 1 кв. метра общей площади квартиры на дату опубликования проектной декларации составляет 19 950 000 белорусских рублей.

Начало строительства – 25.11.2014 года, окончание – сентябрь 2015 года. С планировкой квартир и ходом работ по строительству можно ознакомиться по адресу: г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а, к. 102, тел. 256-64-18.

Для заключения договора необходимо: личное присутствие и паспорт (с ксерокопией) лица, с кем заключается договор.

оплата 30% стоимости объекта долевого строительства в течение 3 (трех) банковских дней с даты получения договора.

Указанная в настоящей проектной декларации цена 1 кв.м общей площади квартир и их количество считаются действительными до момента опубликования новой декларации.

Утерянный представителем Белгосстраха по Ленинскому району г. Минска бланк страхового полиса по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БЛБ № 1008126 считать недействительным.

Утерянный представителем Белгосстраха по Фрунзенскому району г. Минска бланк страхового полиса по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БЛБ № 0550216 считать недействительным.

13 марта 2015 г. в 12.00. состоится очередное общее собрание акционеров ОАО «Житковичлес».

Повестка дня: 1. Итоги финансово-хозяйственной деятельности общества за 2014 год и основные направления деятельности общества в 2015 г.

2. Отчет наблюдательного совета общества. 3. Утверждение годового бухгалтерского баланса, отчета о прибылях и убытках общества за 2014 г.

4. О выплате дивидендов и утверждение распределения прибыли и убытков общества за 2014 г.

5. Утверждение основных направлений использования прибыли в 2015 году и первом квартале 2016 г.

6. О материальном вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества.

7. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии. Место нахождения ОАО «Житковичлес»: г. Житковичи, ул. К. Маркса, 80.

Место проведения собрания: г. Житковичи, ул. К. Маркса, 80. Время регистрации в день проведения собрания с 11.30 до 12.00.

При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).

С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 02.03.2015 г. (с 14.00 до 16.00) по месту нахождения общества.

Плещеницкий сельский исполнительный комитет Логойского района Минской области

МЯСЦОВАЕ І ДЭПУТАТ АУ МЯСЦОВЫХ САВЕТАУ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

11 лютага 2015 г. № 3 (343)

А ЯК У ВАС?

КАНТАКТЫ НАРАДЖАЮЦЬ ДАВЕР

Дэпутаты на месцах павінны не ўказваць, а менавіта дапамагаць

Сёння ў краіне праходзяць сесіі раённых і сельскіх Саветаў дэпутатаў, дзе абмяркоўваюць работу са зваротамі грамадзян, захады па забеспячэнні якаснага жыцця насельніцтва. У іх прымаюць удзел члены Савета Рэспублікі і дэпутаты Палаты прадстаўнікоў. Менавіта яны дапамагаюць у вырашэнні тых праблем, якія не пад сілу рэгіёнам. «Але калі правільна арганізаваць работу дэпутатаў Саветаў пярвічнага звяна, то шмат якіх пытанняў сацыяльна-эканамічнага развіцця тэрыторый можна паспяхова вырашаць на месцах», — адзначыла падчас сустрэчы са старшынёй сельскіх Саветаў у Інстытуце дзяржаўнай службы Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь старшыня Пастаяннай камііі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Святлана ГЕРАСІМОВІЧ.

Дэпутацкі корпус краіны налічвае амаль 19 тысяч чалавек, у тым ліку 14 тысяч — дэпутаты пярвічнага ўзроўню. Гэта дзейная сіла. Асноўная задача дэпутатаў, падкрэсліла Святлана Герасімовіч, перш за ўсё — арганізацыйна-масавая і тлумачальная работа з насельніцтвам па пытаннях рэалізацыі дзяржаўнай палітыкі. Эфектыўнасць мясцовага самакіравання залежыць не толькі ад наяўнасці мясцовага законаў, але і ад разумення жыхарамі сваіх правоў і абавязкаў, якія з гэтых законаў вынікаюць.

Не дзеля «птушакі» ў плане

Вельмі важна сёння пашырыць практыку грамадскага абмеркавання важнейшых пытанняў, тым самым прыцягваючы грамадзян да кіравання дзяржавай. Формаў і метадаў тут вельмі шмат. «Вашы папярэднікі напрацавалі багаты вопыт. Яго трэба вывучаць і выкарыстоўваць у сваёй рабоце», — звярнулася да аўдыторыі сенатар. — Неабходна таксама надаваць больш цеснае супрацоўніцтва са сродкамі масавай інфармацыі, паказваць, што канкрэтна зроблена дэпутатамі, сельвыканкамамі. Варта ўстанаўліваць і інфармацыйныя стандарты з неабходнымі для людзей звесткамі, інфармацыяй, што адбываецца ў Савеце».

Як адзначыла Святлана Герасімовіч, дэпутаты павінны быць сапраўднымі памочнікамі кіраўнікоў рэгіёнаў і прадпрыемстваў, забеспячваюць эфектыўнае выкарыстанне вытворчых магутнасцяў, сыравіны, матэрыялаў, асабістым прыкладам паказваюць добрасумленныя адносіны да справы, не пакідаюць без увагі безгаспадарчасці. «Трэба не проста глыбока ўнікаць у праблемы, але і засяроджваць на іх увагу адміністрацыі, умешвацца не з мэтай ўказваць, а менавіта дапамагаць, — канстатавала сенатар. — І працаваць у гэтым напрамку разам з ідэолагамі, прафсаюзамі». Заканадаўчая база дае дэпутатам мясцовых Саветаў дастаткова магчымасцяў: сесіі, дэлегацыйныя групы, аб'яднанні, запыты, удзел у правярках работы дзяржаўных і іншых арганізацый. Акрамя таго, дэпутаты маюць права прыцягваць адказных асоб выканкамаў, іншых службаў да ўдзелу ў асабістых прыёмах грамадзян, разглядаць запыты.

У многіх рэгіёнах старшыні сельскіх Саветаў раз на месяц праводзяць планёркі, дзе прысутнічаюць кіраўнікі мясцовых арганізацый і прадпрыемстваў. Гэта робіцца не дзеля «птушакі» ў плане, а для таго, каб абмеркаваць праблемы тэрыторыі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ

ДЭПУТАТЫ Саветаў пярвічнага звяна пашыраюць практыку абмеркавання важных пытанняў, прыцягваючы грамадскіх да іх вырашэння. У якасці такога прыкладу можна прывесці выкананне на месцах Закона Рэспублікі Беларусь «Аб раслінным свеце». Праблемы экспансіі інвазійных раслін і метады барацьбы з імі абмеркавалі падчас «круглага стала» ў Інстытуце дзяржаўнай службы Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь старшыні сельскіх Саветаў разам з вучонымі.

Максімальная небяспечныя

У Беларусі налічваецца больш як 300 відаў агрэсіўных раслін. Гэта ў асноўным паўночна-амерыканскія віды, якія прыжыліся ў нашых кліматычных умовах. Змагацца з імі ўсім аднаасова не хопіць ні сіл, ні сродкаў. Таму вучоныя вылучылі 6 відаў, якія прызналі максімальна небяспечнымі. Гэта сумнік канадскі, клён ясенялісты, рабінія псеўдаакацыя, эхінацысціс лопасцевы (шалёны агурок), баршчэўнік Мантэгацы і баршчэўнік Сасноўскага.

Экспансія гэтых «чужынцаў» пагражае знікненнем ягад і грыбоў, апусцішае некалі сенакосныя лугі, урадлівыя сельскагаспадарчыя ўгоддзі, змяняе прырост драўніны. Акрамя таго, многія з іх уплываюць на здароўе людзей, выклікаюць алергію, розныя алергічныя рэакцыі і нават атручэнне.

— А многія расліны, што прыйшлі на нашу тэрыторыю, муцюруюць, становяцца больш агрэсіўнымі, рэзка пашыра-

юць сваю плошчу. Напрыклад, сумнік канадскі перагнаў свайго «суайчыніка»: ён расце ў кожнай вёсцы, на прысядзібных, дачных участках. Неабходна растлумачыць мясцовым жыхарам, каб не апрацоўвалі яго, не рэкультывавалі, — звярнуўся да старшыні Саветаў кандыдат біялагічных навук, загадчык сектара кадастра расліннага свету Інстытута эксперыментальнай батанікі НАН Алег МАСЛОЎСКІ.

Усяго ў Беларусі зарэгістравана 700 папуляцый сумніка. Найгоршая сітуацыя — пад Мінскам. Няпростае становішча і з клёнам ясенялістым. Ён пачынае вегетацыю раней за наш звычайны клён, дае больш насення, хутчэй расце і выпяняе айчынную флору. У Беларусі зафіксавана 2106 месцаў яго росту. Рабінія псеўдаакацыя калісьці ўсыджвалася каля ўзбочэння дарог для ўпрыгожвання, азелянення, і, як правіла, на поўдні Беларусі, пераважна ў Пінскім раёне. А цяпер расліна актыўна распаўсюджваецца далей. Шалёны агурок апліятае, як ліяна, поймы рэк, па агрэсіўнасці перамагае ўсё на сваім шляху, нават той жа сумнік канадскі і баршчэўнік Сасноўскага.

Не ліквідаваць, дык стабілізаваць

— У краіне крок за крокам абледаюцца валобасці, рэгіёны, фіксуецца папуляцыі, падлічваецца іх колькасць, — канстатаваў Алег Маслоўскі. — Мы маем аб'ектыўную карціну, як развіваецца сітуацыя. Сёння ў нас зафіксавана 2865 папуляцый баршчэўніку Сасноўскага на агульнай плошчы больш як 2 тыс. гектараў. Максімальная колькасць яго сканцэнтравана ў Мінскай і Віцебскай абласцях. У «лідарах» — Ушачкі, Браслаўскі, Віцебскі, Мёрскі, Дзяржынскі раёны.

У выніку мерапрыемстваў па змяншэнні колькасці баршчэўніка Сасноў-

ПРАБЛЕМА І РАШЭННЕ

ЯК СПЫНІЦЬ НАСТУПЛЕННЕ «ЧУЖЫНЦАЎ»?

Пра гэта размаўлялі за «круглым сталом» старшыні сельскіх Саветаў дэпутатаў і вучоныя

скага сітуацыя мяняецца да лепшага ў шэрагу рэгіёнаў. У Мінску за апошнія тры гады плошчы «шкодніка» скараціліся ў 4 разы. Калі б з агросарам не вялася барацьба, то штогод яго плошча павялічвалася б на 20%, з'яўлялася б 30 новых «плантаций». Зразумела, на падобныя мерапрыемствы патрэбны пастаянныя і немалыя грашовыя ўкладанні. Гэта тычыцца не толькі Беларусі. Напрыклад, Латвія летась затраціла 5 млн еўра на барацьбу з баршчэўнікам, але — без асаблівых поспеху. Эканамічныя страты ад інвазійных раслін каласальныя. ЗША штогод губляе з-за іх 137 млрд долараў, Індыя — 117, Бразілія — 50. Такая будучыня чакае і нашу краіну, папярэджваюць вучоныя, калі не будзем прымаць сучасныя захады.

— Менавіта ад дзеяння ці бяздзеяння мясцовых улад, дэпутатаў Саветаў пярвічнага ўзроўню, старшыні сельскіх і пасялковых Саветаў у многім залежыць сітуацыя ў канкрэтных рэгіёнах, — лічыць вучоны. — У раённых інспекцыях прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя ёсць кадастры матэрыялы і адпаведныя пашпарты. Для кожнага віду раслін існуюць свае стратэгія і тактыкі барацьбы.

— У Законе «Аб раслінным свеце» вызначана кампетэнцыя і абавязкі ўсіх зацікаўленых бакоў. Распарадчыя і выканаўчыя органы ўлады павінны арганізоўваць распрацоўку і рэалізацыю планаў і праграм па рацыянальным выкарыстанні аб'ектаў расліннага свету, весці барацьбу з інвазійнымі відамі, не наносіць шкоду іншым, — нагадала аўдыторыі консультант аддзела ўпраўлення бягальнічнай і ландшафтнай разнастайнасці Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Ксенія ПАНЦЯЛЕЙ.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ТЭМА ДНЯ ЁСЦЬ НЯВЫКАРЫСТАНЫЯ РЭЗЕРВЫ

— Работа дэпутацкага корпуса павінна быць больш актыўнай і сістэмнай, адзначыў старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Міхаіл МЯСНІКОВІЧ, які ўзяў удзел у дзевятай пазачарговай сесіі Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў 27-га склікання. Выкананне патрабаванняў Дырэктывы № 2 «Аб мерах па далейшай дэаракратызацыі дзяржаўнага апарату» і стан работы са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб сталі асноўнымі тэмамі абмеркавання.

З 2012 года на Гомельшчыне ідзе агульнае планамернае скарачэнне колькасці зваротаў ва ўладныя структуры, але ж па-ранейшаму застаюцца актуальнымі тэмы жыллёва-камунальнай гаспадаркі, землекарыстання, прыватызцыі жылля, работы пасажырскага транспарту і пенсійнага забеспячэння. Сітуацыя патрабуе, каб больш увагі надавалася вырашэнню штодзённых пытанняў, якімі жывуць грамадзяне, адзначыў Міхаіл Мясніковіч. Ён раскрытыкаваў пазіцыю кіраўніцтва ААТ «Гомельшмаш», якое наведваў напярэдадні:

— Я застаўся вельмі незадаволены вышэйшым менеджментам на прадпрыемстве. Кіраўнікі павінны думаць пра новыя напямкі дзейнасці, быць больш актыўнымі і ініцыятыўнымі. Трэба ісці на зніжэнне сабекошту, выкарыстоўваць розныя схемы продажаў, каб рэалізоўваць тыя камбайны, якія сёння знаходзяцца на складах прадпрыемства.

На сесіі Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў, што ў краіне створана сістэма работы з насельніцтвам, але сёння неабходна асвойце больш сучасныя падыходы. Дэпутаты мясцовага ўзроўню — сувязное звяно паміж уладай і народам. Гэта павінны быць адказныя людзі, якія не толькі збіраюць заявы ад насельніцтва, але і ўкараняюць у жыццё палітыку дзяржавы.

— Хацелася б, каб дэпутаты актыўна працавалі з людзьмі не толькі ў сваіх акругах, але і на прадпрыемствах — у сваіх працоўных калектывах. Гэты дэпутацкі патэнцыял выкарыстоўваецца яшчэ недастаткова. Калі ёсць пэўная праблема, яе трэба вырашаць на папярэджанне і не дапускаць, каб узніклі скаргі, — падкрэсліў старшыня Савета Рэспублікі.

Кіраўнік верхняй палаты парламента закрэпачыў многія актуальныя праблемы — будаўніцтва жылля, Kredyтаванне, гандлёвае абслугоўванне, канкурэнтаздольнасць беларускіх тавараў, падрыхтоўку кадраў для вёскі, прыцягненне моладзі да кіравання прадпрыемствамі, рэгіянальнае развіццё, сітуацыю з занятасцю насельніцтва.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

НІХТО НЕ ПАТРАБУЕ НЕМАГЧЫМАГА

Эфектыўнасць работы органаў улады, дэпутатаў, а ў выніку і іх уварытэт у многім залежаць ад таго, наколькі адказна і паспяхова вырашаюцца праблемы, агучаныя ў зваротках грамадзян. На сесіі Мінскага абласнога Савета дэпутатаў прааналізавалі вынікі сумеснай з мясцовымі выканаўчымі органамі работы.

— На Міншчыне наладжана адпаведная сістэма работы. Ад нас гэтага яшчэ недастаткова. Многія жыхары звяртаюцца не ў мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы ўлады, а ў вышэйшыя інстанцыі, — канстатаваў старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Іван ЛІПНІЦКІ. — Таму вельмі важна, каб пільныя жыхары забеспячэння людзей, асабліва ў невялікіх населеных пунктах, вырашаліся непасрэдна на месцы сумеснымі намаганнямі выканкамаў і Саветаў дэпутатаў.

У Мінскай валобасці налічваецца 3560 дэпутатаў Саветаў абласнога, базавога і пярвічнага ўзроўня. Калі гэты патэнцыял эфектыўна задзейнічаць, то можна ўсё вырашаць непасрэдна ў рэгіёнах, папярэджваюць такім чынам канфліктныя сітуацыі.

Разам з тым Іван Ліпніцкі параіў дэпутатам не бачыць во ўсіх, хто звяртаецца па дапамогу, аматараў паскардзіцца. Тым больш што людзі не патрабуюць ад улады немагчымага. «Пры разглядае скаргаў нельга дапускіць фармалізму і бюракратызму», — папярэдыў калег старшыня абласвета. І прывёў наступны прыклад. На «прамоўную лінію», якую ён праводзіў, патэлефанавала жанчына, якая трымае 5 кароў. У яе была дамоўленасць з кіраўніком сельгаспрадпрыемства наконт выдзялення сена. Але кармоў у тым аб'ёме, што ён абяцаў, яна не атрымала. Просьбу жанчыны задаволілі пасля адпаведнага званка Івана Ліпніцкага на месца.

Паводле слоў старшыні абласвета, падчас «прамой лініі» 50% пытанняў, з якімі звярнуліся грамадзяне, удалося вырашыць у той жа дзень. Але па выніках яе, як аказалася, было зафіксавана аж 20 тысяч званкоў. «Давайце думаць, які чынам выслушаць гэтых людзей і вырашыць іх пытанні», — зазначыў Іван Ліпніцкі.

Дарэчы, у апошні час павялічылася колькасць зваротаў наконт прыватызцыі або куплі-продажу жылль памяшканняў. Значная доля іх разгледжана Саветамі дэпутатаў. Пры гэтым рабіліся захады па захаванні прынтцыпу справядлівасці ў дачыненні работнікаў сельгаспрадпрыемстваў з вялікім стажам работы. Падчас асабістага прыёму грамадзян у Слуцку старшыня аблвыканкама Сямён Шапіра даручыў распрацаваць рэкамендацыі для ўсіх сельскагаспадарчых арганізацый, якія пасля абмеркавання на месцах зацверджаны рашэннем аблвыканкама. Вызначаны аддзінны для ўсіх працоўнікаў сельскагаспадарчых арганізацый стаж работы ў 10 гадоў, які дазваляе прыватызавать жыллё.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

НЕ ДАВАЙЦЕ НЕАБГРУНТАВАННЫХ АБЯЦАННЯЎ

На сваёй сёмай сесіі дэпутаты Брэсцкага абласнога Савета абмяркоўвалі, як лепш працаваць са зваротамі грамадзян. Адзначалася, што работа з насельніцтвам мае розныя формы — выяўныя прыёмы, дні Саветаў, «прамыя лініі» і іншыя. Але ж дэпутаты звярнулі ўвагу на той факт, што пэўная колькасць зваротаў не знаходзіць вырашэння на месцах, і людзі пішуць альбо ходзяць асабіста ў больш высокія інстанцыі.

Начальнік аддзела па рабоце са зваротамі грамадзян аблвыканкама Вольга Варобей расказала, што найбольш зваротаў дачыняць работы камунальнай, чыноўніцкай, медыкаў, Волга Леанідаўна прывяла прыклады некампетэнтнага падыходу на месцах да разгляду асобных заяў грамадзян. Адзначалася, што ў шэрагу выпадкаў хаджэнню па інстанцыях спрыяе недастатковае растлумачальная работа, няўменне ўгадзіць на месцах працу розных органаў улады.

Старшыня Брэсцкага аблвыканкама Анатоль ЛІС, які прымаў удзел у рабоце сесіі, звярнуўся да дэпутатаў з прапановай не даваць людзям неабгрунтаваных абяцанняў і не пракаваць тым самым далейшыя скаргі. Яшчэ губернатар звярнуў увагу, што да яго на «прамоўную лінію» звалілі і тыя, чые праблемы можна было б вырашыць на ўзроўні сельсавета. Ён таксама адзначыў, што ў далейшым хацеў бы бачыць на прыёмах старшыні сельскіх Саветаў, дэпутатаў сельскіх альбо раённых Саветаў са слухачамі прапановамі.

А вось прыкладам паспяхова сумеснай работы з насельніцтвам называе Відамлянскі сельскі Савет і ААТ «Відамлянскае» Каманецкага раёна.

Старшыня Брэсцкага абласнога Савета Сяргей АШМЯНЦАЎ заклікаў дэпутатаў працягнуць сваю пазіцыю больш актыўна ва ўсіх пытаннях мясцовага самакіравання. Да такіх «пытанняў», напрыклад, адносяцца пустуючыя дамы, якіх у валобасці каля 20 тысяч, і тухлявыя, што патрабуюць зносу (апошніх налічваецца каля тысячы). На думку кіраўніка абласной прадстаўнічай улады, праблема гэтая вельмі няпростая, на яе вырашэнне патрэбны сродкі з бюджэту. Адзін сельскі Савет на сваёй тэрыторыі з гэтым не справіцца. Патрэбны намаганні рэгіянальнай і раённых арганізацый. А вось дэпутаты могуць стаць арганізавальным сілай на гэтым шляху.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

У СВАЁЙ АКРУЗЕ

НЮАНСЫ ДЭПУТАЦКАЙ «ПРАФЕСІІ»

Пра іх расказала парламентарый Наталля Кучынская

Працу дэпутата мы разумеем перш за ўсё як удзел у распрацоўцы і прыняцці законаў. Але не менш важна дапамагаць людзям, так бы мовіць, лакальна — сустрэкацца з імі ў выбарчых акругах, унікаць у іх праблемы, разбірацца ў спрэчных пытаннях. Наталля КУЧЫНСКАЯ, намеснік старшыні Пастаяннай камііі Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, культуры і навуцы, дэпутат ад Іўеўскай выбарчай акругі № 53, упуўнена: праца з людзьмі «на месцах» — не менш важная, чым вырашэнне агульнанацыянальных задач. Чалавек прыходзіць на прыём да дэпутата нават не як да прадстаўніка ўлады, а як да свайго абаронцы.

— Тыдзень, які даецца на працу ў акрузе, заўсёды вельмі насычаны, — заўважае дэпутат. — Я стараюся праводзіць мінімум два прыёмы штомесяц у розных раёнах, што ўхваджаць у маю акругу (Іўеўскі, Ашмянскі і частка Лідскага раёна). Гэта вельмі важная і запатрабаваная форма працы з людзьмі. Яны прыходзяць з пытаннямі, бедамі, надзеямі на вырашэнне жыццёвых праблем. Да нас ідуць не столькі як да ўлады выканаўчай, а як да народных выбарнічак — я нават сказала б, з большымі чаканнямі. Людзі прыходзяць з рознымі праблемамі: аднаму трэба адрамантаваць дах, іншаму — дапамагчы вылечыць хворых дзяцей.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

КЛОПАТ БЕЗ ФАРМАЛІЗМУ

«САМАЯ ВЯЛІКАЯ РАДАСЦА, КАЛІ ЎСЯ СЯМ'Я Ў ЗБОРЫ»

Міхаілу Емяльянавічу Семянюку сёлета спаўняецца 90 гадоў. Ён нарадзіўся ў ўсё жыццё пражываў у Сцяброве Жабінкаўскага раёна. Тут ажаніўся, тут выраслі дзеці. Толькі вайна вырвала на некалькі гадоў з родных мясцін. Але з вайны пашчасціла вярнуцца.

Ветэран сам пачынае свой няспешны расповед пра самыя цяжкія гады жыцця. У вёсцы было больш-менш спакойна да 1942 года, да таго памятнага расстрэлу. У будынку, які з польскіх часоў служыў адміністрацыяй, сабралі былых савецкіх спецыялістаў, якія прыехалі ў Жабінкаўскі раён пасля верасня 1939 года. Ім загадзя абвясцілі аб нейкай перарэгістрацыі. Людзей пратрымалі там да позняга вечара. Потым прыехала каманда СС. Аказалася, што недалёка ад будынка ўжо была падрыхтавана яма, да якой і павялі гартнікі. Некалкі чалавек змаглі ўцячы, карыстаючыся цемрай. У вёсцы шмат гадоў згадвалі, як адзін з карнікаў, малады немец, падпінуў жанчыну з малым дзіцем да зараснічак бэзу, тым самым падараваўшы ёй жыццё. Але абсалютную большасць, як іх тады называлі ўсходнікаў, звыш 70 чалавек, расстралілі.

Вось тады Міша Семянюк і яго равеснікі ўпершыню адчулі, што такое фашызм. Нездзе праз год ён і яшчэ шэсць хлопцаў з вёскі падаліся ў партызанскі атрад.

З пазіцыі сённяшняга дня Міхаіл Емяльянавіч кажа, што гэта была дурасць і дзіцячы рамантызм. Бо яны, 18-гадовыя юнакі, зусім не падрыхтаваныя, неабстраленыя, сталі не столькі падмогай, колькі абубай для партызанскага камандавання, а яшчэ паставілі пад пагрозю свае сем'і. Шчасце яшчэ, што ніхто не выдаў немцам. Паводле слоў ветэрана, гэта найперш заслуга старасты Дзмітрыя Лазарука. Ён быў сапраўдным лідарам вёскі, як мёр ратаваў Сцяброву. Адкупляліся ад немцаў свайкай жывёлай, самаганом, прадуктамі. Стараста ўмела выгароджаў сваіх землякоў, і нікога за ўсю акупацыю не забілі, не вывезлі на прымусовую працу. А вось Лазарука пасля вайны адправілі ў Сібір, дзе ён і загінуў.

— Уся вёска яго потым з удзячнасцю ўспамінала, вось каго трэба было пасылаць на арганізацыю калгаса пасля вайны, а атрымалася... Ну а мяне, як і іншых хлопцаў, прызвалі ў 44-м, — расказавае Міхаіл Емяльянавіч. — Крыху падвучылі — і на фронт. У першых баях атрымаў раненне, лячыўся ў шпіталь. Потым трапіў у 34-ю гвардзейскую мотастралковую брыгаду, удзельнічаў у вызваленні гарадоў Польшчы. Атрымаў медаль «За баявыя заслугі». Але неўзабаве зноў трапіў у шпіталь. Лячыўся доўга і вестку пра Перамогу пачуў на бальнічным ложку. Калі напярэды, яго накіравалі для далейшай службы ў батальён сувязістаў.

Вярнуўся ў родную вёску Міхаіл Семянюк у 1946 годзе. На працу ўладкавацца тады было складана, бо высокіячы не мелі пашпарту. Добра, што пры чыгунцы патрабаваліся людзі для ваенізаванай аховы. Туды і ўзліў франтавіка. Ахоўваў і суправаджаў грузы да 1963 года, пакуль не стаў будавацца палізу Жабінкаўскі цукровы завод. На гэтым заводзе ветэран вайны і працаваў слесарам да самага выхату на пенсію. Пра тое, як працаваў, мёрна меркаваць па працоўных узнагародах. Ордэн «Знак Пашаны», ордэн Працоўнага

Міхаіл СЕМЯНЮК.

Чырвонага Сцяга, шэраг медалёў сёння ўпрыгожваюць святочны пінжак.

І пасля выхату на заслужаны адпачынак былі франтавікі ніколі не сядзеў склаўшы рукі. Свой дом, агарод заўсёды патрабавалі клопату. Жонка ўжо даўно пайшла з жыцця, Міхаіл Емяльянавіч прывыкаўся сам весці хатнюю гаспадарку. Праўда, сям'я сына жыве паблізу, заўсёды дапамогуць. Віктар, былы ваенны марак, вышэйшы ў адстаўку, перабраўся з Уладзіславаўкі ў родныя мясціны. Пабудоваў дом у Сцяброве. Пакуль што ва Уладзіславаўку засталася дачка Надзея, якая некалі падалася туды ўслед за братам. Але збіраецца неўзабаве вярнуцца на радзіму і яна. Бо яе дзеці даўно жывуць у Брэсце.

Ветэран падзяліўся з намі сваёй радасцю: цяпер уся сям'я ў зборы. Некалкі дзён таму Надзея прыляцела з Уладзіславаўкі, каб адзначыць свой 60-гадовы юбілей. І ў той дзень, як мы са старшынёй сельскага Савета заехалі да Міхаіла Семянюка, ён збіраўся ў Брэст на дзень нараджэння дачкі.

— А неўзабаве і ў аўчак-двайнят 40-годдзе, потым праўнучцы 15, — тут адной пенсіёй не абыхдзецца, — пажартаваў дзядуля. — Але каб заўсёды былі толькі такія клопаты, то і жыць можна.

На сваё жыццё ветэран не скардзіцца. Летась пачаў рамонт дома, пафарбаваў яго звонку. Узвёў невялікую прыбудову-сенцы. Агароду летам яшчэ сам рамантаваў. А дах вясной абцалі дапамагчы напярэды спецыялісты з яго роднага цукровага заводу. Пра былое прадпрыемства ён гаворыць з удзячнасцю. Да Дня Перамогі, іншых памятных дат заўсёды аказваюць значную матэрыяльную дапамогу. Калі трэба дапамагчы транспартам альбо рабочай сілай па рамонце ці добраўпарадкаванні сядзібы, ніколі не адмаўляюць.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

НЮАНСЫ ДЭПУТАЦКАЙ «ПРАФЕСІІ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— У чым асаблівасць вашай акругі?
— Кожная выбарчая акруга мае сваю спецыфіку. У мяне тры раёны, і ўсе яны нават па менталітэце розныя. Я калі арганізіую сустрэчы з выбаршчыкамі, у розных раёнах раблю гэта па-рознаму. Адны людзі больш эмацыянальныя, іншыя падыходзяць выключна па-дзелавому. Безумоўна, пытанні рамонту дарог, якасці паслуг ЖКГ, сацыяльнага абслугоўвання, працаўладкавання, прыватызацыі жытля ёсць у любым раёне.

Значна, што аб'ядноўвае жыхароў майёй акругі вельмі важная рыса — любоў да малой радзімы. Бачу, што лідчанае ўлюбёныя ў Лідчыну; ашмянцы маюць асаблівы гонар яшчэ з часоў Ашмянскага павета і вельмі цэнзяць сваю гісторыю, умеюць на ёй выхоўваць і ўёўцы надзвычай працавітыя. Таксама іўеўская выбарчая акруга — шматканфесійная, і гэта тэрба ўлічваць.

— Дарэчы, ці звяртаюцца да дэпутата вернікі розных веравызнанняў з нейкімі прашаньнямі, просьбамі па канфесійных пытаннях?

— Я супрацоўнічаю са святарамі ўсіх канфесій, што прадстаўлены на іўеўшчыне.

Праводзім разам дабрачынныя акцыі, культуру на-выхваўчаўчы марапрыемствы, наведваем семі, дзе выхоўваюцца дзеці-інваліды. Неяк падчас «круглага стала», на якім мы абмяркоўвалі пытанні духоўнага выхавання моладзі, фарміравання культуры сям'і і сямейных каштоўнасцяў, я спытала ксяндза, бацюшку і імама,

ці лёгка ім працаваць пры такой шматканфесійнай сітуацыі? І пачула ў адказ: «Мы проста вядзём людзей да Бога, да духоўнасці. Не вельмі важна, якога яны веравызнання; галоўнае, што мы выхоўваем беларусаў, тлумачым, што тэрба жыць у згодзе, паважаць і любіць бацькоў».

— Якія звароты вам запомніліся асабліва?

— Людзі прыходзяць па параду ці па дапамозе. І ў такіх выпадках ты не проста фармальна даш тлумачэнні і пішаш у карты прыёму грамадзян: «Растлумачана», а стараешся дапамагчы па-чалавечы. Да мяне быў зварот аднаго таты з просьбай дапамагчы дачцэ, бо ў дзятчынкі пасля перанесеных інфекцый і стрэсу (у яе нядаўна памерла маці) развілася цяжкае хвароба. Мне вельмі дапамаглі спецыялісты Міністэрства аховы здароўя. Дзятчынку адправілі на рэабілітацыю. Цяпер Віка папраўляецца, вучыцца на ную хадзіць, прыходзіць паступова ў норму, але... страчвае зрок. Я ўспрымаю гэту бяду як сваю. Таму што дзятчынка змагаецца з хваробай, я сапраўды герой. І прыклад самаадданасці і дабрыйні — яе цётка, Алена Іванаўна, першая памочніца і сяброўка Вікторыі. Дзякуючы ячэнню (тут ужо дапамагае мая аднакласніца, якая стала добрым докторам), Віка пачынае рэагаваць на святло. Гэта такі выпадак, які не забудзеш.

Ёсць звароты, вырашэнне якіх перарастае ў цэлыя выхавальныя мерапрыемствы. Неяк мне паскардзіліся, што дзеці суседзяў не наведваюць пажылых бацькоў. Гэта трыважны сігнал, і я са сваімі памочнікамі пачала разбірацца ў праблеме. Дык гэтыя дзеці ўрашце і бацькоў наведвалі, і рамонт у доме зрабілі. Аднак праблема не адзінкавая! На вялікі жаль і вялікі сорам, ёсць людзі, якія зусім не клапацяцца, каб забяспечыць бацькам спакойную і камфортную старасць. У іўі мы арганізавалі «круглы стол» пад назвай «У дэфіцыце — душэўная цеплыня...» з удзелам прадстаўнікоў мясцовай улады і органаў самакіравання, грамадскасці і духавенства. Нашу гутарку транслявалі па мясцовым тэлебачанні. Лічу, што і такія рэчы патрэбны, бо адна справа — дапамагчы канкрэтнай сям'і, а другая — пайшлаваць на думкі. Дарэчы, удзельнікі «круглага стала» прыйшлі да высновы, што адказнасць за невыкананне абавязку дзятчынкі ў дачыненні да бацькоў павінна быць больш дзейснай. Тут ёсць пра што думаць нам як заканадаўцам.

Пасля разгляду аднаго са зваротаў у мяне пачуў рэалізуюцца свой дэпутатскі праект. Зварнуўся да мяне па дапамозе бацькі-выхавальнікі дамоў сямейнага тыпу. У выніку атрымаліся сяброўства і праект, які мы назвалі «Акадэмія «Сям'я». Яго ўдзельні-

кі — выхаванцы дамоў сямейнага тыпу, якія знаходзяцца на тэрыторыі майёй выбарчай акругі — гэта 60 дзятчын, бацькі-выхавальнікі, спонсары, прадстаўнікі мясцовай улады і проста неабякавыя людзі. З дзятчымі мы вандруем па Беларусі, паступова вывучаем такім чынам гісторыю роднай краіны. Былі ў Мінску — і ў тэатры музкамедыі, і ў цырку, і ў дэльфінарыі; ездзілі ў Ашмяны, Іўе, Ліду, Слонім, Жыровіцы. Калі ў Жыровіцах падмаляся на званіцы, нам дазволілі пазваніць у званы. Гэта незвычайнае адчуванне!

Просьбы, з якімі звяртаюцца людзі, бываюць і цяжкімі, і заблытанымі. Як вырашыць, напрыклад, жыллёвае пытанне дзятчын-сірата, калі дом за ім замацаваны, але ў гэтым доме некалькі гадоў там адбылося страшнае злачынства, і яно чыста псіхалагічна не можа там знаходзіцца?

— Жыллё, напэўна, самая набалелая праблема?

— Так, узнікаюць праблемы з яго прыватызацыяй. Некаторыя грамадзяне страцілі час — калісьці была магчымасць прыватызаваць кватэру, выкарыстоўваючы чэкі «Жыллё». Цяпер змены ў заканадаўстве, што тычацца прыватызацыі, ужо ўступілі ў сілу. Пераацэнка жылля дзятчынкі дама — непадёмная задача. Спачуваючы тым, хто адрацаваў у вёсцы ўсё жыццё, выйшаў на пенсію і ў свой час не падумаў прыватызаваць калгаснае жыллё. Мы, дэпутаты, пісалі пісьмо намесніку прэм'ер-міністра Анатолю

то пасля прыйдзецца выплаціць ужо іншую суму. У сельскай мясцовай жыллё ацэньваецца па дастаткова высокай цане, а заплаціць вясцоўку 200 мільёнаў за прыватызацыю дома — непадёмная задача. Спачуваючы тым, хто адрацаваў у вёсцы ўсё жыццё, выйшаў на пенсію і ў свой час не падумаў прыватызаваць калгаснае жыллё. Мы, дэпутаты, пісалі пісьмо намесніку прэм'ер-міністра Анатолю

Калініну, дзе пералічылі праблемы, з якімі сутыкаюцца людзі падчас прыватызацыі. Атрымаўшы адпаведныя тлумачэнні, стараеся давесці іх людзям. Аднак кожны павінен усвядоміць, што жыллё і паляпшэнне жыллёвых умоў — гэта перш за ўсё асабістая адказнасць.

— У вас педагагічная адукацыя. Сёння вы працягваеце супрацоўнічаць са школамі?

— Натуральна. Душа ў мяне ўсё роўна засталася душой педагога — я ж з педагагічнай дынастыі. Мяне хвалююць стан і развіццё беларускай адукацыі, цікавіць школа, звароты, якія звязаны з ёю, люблю працаваць з дзятчымі. Супрацоўнічаю з маладзёжнымі палатамі ў іўеўскім, Ашмянскім раёнах — праводзім патрыятычныя акцыі, дапамагаем ветэранам, даглядаем магільні загінулых у часы Вялікай Айчыннай вайны... 2015 год — Год моладзі і год Вялікай Перамогі. Гланаў шмат. Напрыклад, будзем працягваць нашы традыцыі: арганізуем другі веларабав на мясцінах, звязаных з ваеннымі дзеяннямі, зноў пасадзім лес. Кожны год садзім па 4 гектары. Абавязкова запрашу юных лідараў на экскурсію ў парламент і пакажу Музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

— А з якімі прапановамі прыходзяць да вас?

— Калі я курырвала закон «Аб унясенні змен і дапаўненняў у Закон аб бібліятэчнай справе», то прыязджала ў сваю ў акругу, сустракалася з бібліятэкарамі. У Палаце прадстаўнікоў мы, безумоўна, актыўна праводзілі пасаджэнні рабочых груп, але гэта быў «позірк зверху», а сустрэчы з бібліятэкарамі — гэта «позірк знізу», «ад зямлі». Людзі прапаноўвалі свае папраўкі.

Шмат прапановы педагогі давалі ў Кодэкс аб адукацыі. Вельмі ўважліва сёння вывучаецца законпраект аб зваротах грамадзян: былі прапановы і аб паўторных зваротах, і аб асабістай адказнасці, якую нясе той чалавек, што звярнуўся.

На апошнім прыёме быў у мяне краязнаўца, які піша гісторыю аграгарадка. Ён прыйшоў з пытаннем, як увываечыць памяць ураджэнцаў вёскі, якая пастаянна стала роднай актрысай, працавала ў Купалаўскім тэатры. Падчас нашай гутаркі нарадзілася ідэя арганізаваць краязнаўчую канферэнцыю «Славуць зямлякі». Удзельнікі раённай маладзёжнай палаты падрыхтуюць па-ведамленні, пакажуць у школах прэзентацыі, а пасля мы заложым імянуую алею — у гонар кожнага славуэта зямляка пасадзім дрэва. Спадзяюся, атрымаецца рэальная калектыўная творчая справа.

Гутарыла Надзея ЮШКЕВІЧ.

ЯК СПЫНІЦЬ НАСТУПЛЕННЕ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Сістэмны падыход з выездам на месца

Як паказвае практыка, праблему з распаўсюджваннем раслін-агрэсараў удаецца мінімізаваць там, дзе з імі змагаюцца ўсімі даступнымі сродкамі. На Лагойшчыну баршчэўнік Сасноўскага быў завезены ў 70-я гады мінулага стагоддзя, ён добра прыжыўся. Паспрыяў прыродны ландшафт: пагоркі, малыя рэкі, кустоўе, лясы, якія займаюць 54% ад агульнай плошчы раёна.

— Сітуацыю з экспансіяй раслін у раёне за апошнія 3–4 гады ўдалося стабілізаваць, але ўсё роўна яна даволі складаная: засталася каля 100 гектараў баршчэўніка Сасноўскага, — расказаў старшыня Лагойскага раённага Савета дэпутатаў Пётр Вабішчэвіч. — Пытанні па зніжэнні яго колькасці разглядаюцца на пасяджэннях райвыканкама, штогод зацярджанацца план мерапрыемстваў па абмежаванні распаўсюджвання гэтай расліны, прапінсваюцца задачы ўсім землекарыстальнікам па яе рэгуляванні. Адначасова працуем з насельніцтвам, тлумачым, што гэта сур'ёзная пагроза для эканомікі і іх здароўя.

Летас на Лагойшчыне на мерапрыемствы па скарачэнні колькасці баршчэўніка Сасноўскага затрацілі 500 млн рублёў з раённага бюджэту. Гэта з улікам таго, што набылі спецыялізаваную машыну «Раса» для

ўнясення ядахімікатаў. Тэхніку мадэрнізавалі для эфектыўнай барацьбы з баршчэўнікам. Яе выдзяляюць не толькі сельгаспрадпрыемствам, але і іншым арганізацыям па спецыяльна распрацаваным графіку — для знішчэння «чужынца» на ўзбочынах дарог, пад лініямі электраперадач, у населеных пунктах.

Сёлета плануецца патраціць на набыццё ядахімікатаў і апараты працы механізатара і рабочых, што будуць прыцягнуты для барацьбы з баршчэўнікам, 150 млн рублёў. Частку ядахімікатаў, што закупляюць арганізацыі, выдзяляюць сельвыканкамам. Яны наймаюць людзей (якія праходзяць медыцынскую камісію), забяспечваюць іх спецадзеннем. Участкі работы ім вызначае старшыня сельскага Савета. Па выніках месяца ён падае акты выкананых работ і акт на спісанне ядахімікатаў у арганізацыю, дзе работнік атрымлівае зароботную плату.

— У барацьбе з інвазіўнымі відамі раслін павінна быць сістэма, — перакананы Пётр Андрэевіч. — Мы вельмі цяжка яе наладжвалі: не ўсе адказна ставіліся да праблемы. Вымушаны былі ўвесці штодзённае справаздачнасць: якія работы па выкараненні баршчэўніка выканала кожная арганізацыя згодна з заданнем. Гэтая тэма пастаянна гучыць і на апаратнай нарадзе ў старшыні райвыканкама, разглядаецца на прэзідыумах раённага Савета дэпутатаў.

Як вынік, за мінулы год папуляцыя баршчэўніка Сасноўскага ў раёне

— Менавіта на Лагойшчыне працуюць у цеснай сувязі з гаспадарнікамі, дэпутатамі, раіцаца з вучонымі, як лепш выкарыстаць препараты, сродкі, тэхніку ў барацьбе з баршчэўнікам Сасноўскага. Вопыт Лагойскага раёна па барацьбе з насельніцтвам, працоўнымі калектывамі, арганізацыямі вярта абгульніць і распаўсюдзіць у рэгіёнах, для якіх актуальна праблема інвазіўных раслін, — прапанавала, падводзячы вынікі сустрэчы, старшыня Пастаяннай камііі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Святлана Герасімовіч.

А яшчэ, на думку Святланы Міхайлаўны, такіх «круглага стала» з удзелам вучоных карысна было б правесці непасрэдна на месцах, у раёнах.

КАНТАКТЫ НАРАДЖАЮЦЬ ДАВЕР

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Па выніках такіх сустрэч намячаюцца мерапрыемствы, замацоўваюцца адказныя за іх. На наступнай нарадзе аналізуюцца зробленае. Вядома, старшыні сельскіх, пасялковыя Саветы, дэпутаты пярвічнага ўзроўню сустракаюцца з кіраўнікамі суб'ектаў гаспадарання і на сесіях, і на пасяджэннях камііі, выканкамаў. Але, як паказвае практыка, непасрэднымі дэлевацыямі прыносяць плён, павышаюць аўтарытэт дэпутатаў, давер насельніцтва і спрыяюць развіццю тэрыторыі. Ды і грамадзяне менш звяртаюцца па пытаннях жыццезабеспячэння «наверх» — у раён ці вобласць.

Выяўляць дармаедаў і выхоўваць кадры

Катэгорыя людзей, якія не працуюць, узнікла не сёння. Некаторыя шмат гадоў сядзяць на шый ў старых бацькоў, у шматдзетных сем'ях, хтосьці ездзіць на заробкі за мяжу. Разам з тым яны карыстаюцца ўсімі дабротамі, паслугамі медыцыны на роўні з сумленнымі падаткапалачельшчыкамі. «Дэпутатам неабходна выяўляць дармаедаў, уплываць на іх усімі даступнымі сродкамі. Вы на месцах ведаеце сваіх людзей, кожную сям'ю, хто як жыве, чым займаецца», — адзначыла Святлана Герасімовіч.

Людзі, якія маюць вопыт дэпутатскай дзейнасці, у тым ліку і на ўзроўні пярвічнага звяна, умеюць працаваць з насельніцтвам, слухаць і прымаць рашэнні. Як адначыў кіраўнік дзяржавы, дэпутаты ўсіх узроўняў — гэта рэзерв кадраў. Асабліваю ўвагу варта звяртаць на моладзь, ініцыятыўных, актыўных людзей, прапаноўваць іх кандыдатуры ў рэзерв кадраў, на кіруючыя пасады. У Беларусі на грамадскіх пачатках па ініцыятыве знізу створана 35 моладзевых парламентаў — і ў вытворчым, і студэнцкім, і школьным асяродках. Цікавы вопыт работы моладзевых парламентаў Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў. Маладыя людзі дапамагаюць вырашаць шмат якіх пытанняў і жыцця горада, прысутнічаюць падчас прыёму грамадзян дэпутатамі гарсавета. «Гэта ядрэнная форма далучэння моладзі да грамадскага жыцця», — лічыць старшыня пастаяннай камііі.

Савет дрэннага не параіць

Пры Саветце Рэспублікі Нацыянальнага сходу з 2007 года працуе Савет па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання. Савет працуе на грамадскіх пачатках і дае магчымасці на ўзроўні краіны ўзаемадзеянчы з замежнымі структурамі: Кангрэсам мясцовых і рэгіянальных уладаў Савета Еўропы, па лініі Усходняга партнёрства — з асацыяцыямі саветаў іншых краін — Расія, Літва, Латвія, Польшча. Але самае галоўнае, Савет па ўзаемадзеянні выязджае ў рэгіёны, дзе глыбока вывучае праблемы, а потым абгульняе іх і знаходзіць шляхі вырашэння з удзелам Савета Міністраў, міністэрстваў, ведамстваў. Рашэнні савета носяць рэкамендацыйны характар, але не было выпадку, каб яго не пачулі.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

НАВОШТА ЧАКАЦЬ, ПАКУЛЬ НЕХТА ПАСКАРДЗІЦА?

Старшыня Шклоўскага райсавета Аляксандр Давыдовіч — пра ўзаемасувязь паміж дэпутатамі і насельніцтвам

За акном яшчэ толькі пачынае дзень, а ў кабінце старшын ўжо раздаецца тэлефонны званок. «Аляксандр Віктаравіч, прыміце меры, святла няма, — прасіць мужчынскі голас. — Растлумачце нашым энэргетыкам, што не тэрба так рана адключаць ліхтары. Гэта ж вельмі абыднёнае месца. Людзі ў поцемках ідуць, потым скардзіцца будуць...»

Колькі такіх пытанняў даводзіцца вырашаць дэпутату на працягу дня, цяжка падлічыць. — Вяскованае насельніцтва часта звяртаецца, каб дапамаглі знесці аварыйныя дрэвы, — узгадвае найбольш тыповыя з іх Аляксандр Давыдовіч. — Мы склалі графік і паступова вырашаем гэту праблему. Разглядаем і шмат зямельных прэтэнзій. Калі заяўка паступае ад адзіночкі ці тых, хто пражывае адзінока, звяртаемся ў сацыяльную службу. Калі ёсць дзеці, шукаем іх. Ставім пенсіянерам апазыцыйныя, печкі рамантнем. З асацыяльнай катэгорыі працуем па асобнай праграме.

— А наогул, наколькі цесна працуюць дэпутаты з насельніцтвам ў Шклоўскім раёне? Бывае, што ў чалавека ёсць пытанне, а яго «афудульваюць» з адной інстанцыі ў другую...

— Дэпутаты — гэта злучальнае звяно паміж насельніцтвам і выканаўчай уладай. І кожны адгрывае вельмі важную ролю ў сваёй акрузе. Першы аўторак месяца вядзём прыёмы грамадзян, аб чым пастаянна нагадваем жыхарам у мясцовай газеце. Калі той ці іншы дэпутат не можа вырашыць праблему самастойна, абмяркоўваем пытанне на раённых нарадах.

Двойчы на месяц праводзім прамяя тэлефонныя лініі. Я, згодна з графікам, вяду прыём на панядзелак. Звычайна тэлефануюць 3–5 чалавек. Пытанні жыццёвыя, дзесьці адразу адказваеш, дзесьці бярэш на кантроль і даводзіш да тых арганізацый, у кампетэнцыі якіх знаходзіцца вырашэнне праблемы. Яшчэ — не радзей чым 1 раз на месяц — праводзім выезды ў той ці іншы сельсавет. А таксама адзіныя дні інфармавання, калі практычна ўсе дэпутаты наведваюць насельніцтва пункты, прадпрыемствы і арганізацыі горада. Па сваіх акругах кожны з нас раз на паўгода ці год робіць справаздачы. Тлумачым нашым выбаршчыкам, як вырашаюцца іх пытанні.

Ёсць яшчэ такая добрая форма працы з насельніцтвам, як правядзенне дня Савета. Спачатку аб'язджаем насельніцтва пункты пэўнага сельсавета, сустракаемся са старастамі, насельніцтвам, наведваем сацыяльныя аб'екты — магазіны, школы, ФАПы, гаспадаркі, ну а потым праводзім пасяджэнне разам з усімі структурнымі падраздзяленнямі раёна, якія адказваюць за жыццяздзяенасць людзей. Там і кіраўнікі гаспадарак, і ратавальнікі, і медыкі, і прадстаўнікі адукацыі, сацыяльнай службы, міліцыі, пракуратуры... На гэтыя нарады запрашаем усю жыхароў, каб яны адразу перлы гучыць сваю праблему і пачуць адказ з маршкі вуснаў. Навошта чакатць, пакуль людзі пачнуць пісаць лісты ці какар? З жыхарамі аддаленыя

вёсак старшыні сельскіх Саветаў сустракаюцца асобна. Пададаваем, каб гэты візіт супадаў з прыездам, напрыклад, аўтакрамы.

Чым лепш мы працуем, тым менш пытанняў у людзей.

— Але ж, як той казаў, кожнаму не дагдзіш...

— 3 пастаяннымі жыхарамі прасцей, але наш раён карыстаецца папулярынасцю ў дачынах. Тут знаходзіцца 50 дачных кааператываў,

Аляксандр ДАВЫДОВІЧ (другі злева) з жыхарамі вёскі Малыя Аўчынкі.

і ў летні час колькасць насельніцтва павялічваецца на 12–15 тысяч чалавек. Часта прыходзіцца разглядаць спрэчкі паміж суседзямі, якія, напрыклад, не падзялілі мяжу з змагаюцца за кожны сантыметр зямлі. Узнікаюць пытанні па прыватызацыі жылля, некаторыя не згодны з акцанкай зямлі. І кожны чалавек імкнецца, каб рашэнне было прынята на яго карысць.

— Але ж і ў вас, напэўна, хапае пытанняў да насельніцтва. Тыя ж самыя кінутыя хаты, зарослыя блытнягом участкі...

— Калі ўчастак дрэнна апрацоўваецца ці наогул не апрацоўваецца, тэлефануем яго ўладальніка, дасылаем лісты, выязджаем на месца і размаўляем аб тым, каб гэту зямлю ўцягнуць у агульны севазарот і атрымліваць прадукцыю — вырошчываць травы, збожжа. У Шклоўскім раёне на 201 населены пункт 8 сельскіх Саветаў. У кожным сельсаветае, як і ўсюды, дзейнічаюць орган тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання — старасты, старшын вулічных камітэтаў. Яны з'яўляюцца галоўнымі памочнікамі старшын сельскіх Саветаў, інфармуюць іх аб пытаннях, якія ставіць насельніцтва. Старшыня сельскага Савета не мае магчымасці штодзённа асабіста наведваць кожную вёску. Таму органы тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання выконваюць вельмі важную ролю ў гэтым працэсе. Калі даведваемся, напрыклад, што нейкі ўчастак закінуты, дом разбураецца, а яго гаспадар да гэтага справы няма, звязваемся з ім па тэлефоне. Ён прыязджае, мы разам з прадстаўнікамі землеўпарадкавальнай службы абмяркоўваем пытанне і прымаем рашэнне аб перадачы зямлі сельгасарганізацыі, на тэрыторыі якой знаходзіцца сядзіба, або сялянска-фермерская гаспадарка. Калі ад дома застаўся падмурак, а нашчадкаў знайсці не можам, апрацоўваем зямлю кожнам гэтага падмурка — менш блытнягом і выдаткаў па абкосе населенага пункта. Летас у раёне мы ўцягнулі ў абарот 300 га, а ўраджай збожжа склаўся больш за 50 цэнтнераў з гектара. Калі падлічыць, то мы дадаткова атрымалі амаль 2000 тон збожжа! Так што праца гэта не дарэжная.

Налі ЗІГУЛЯ.

САМАЯ ВЯЛІКАЯ РАДАСЦЬ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Добра, што ў вёсцы правялі газ: цяпер дрывы нарыхтоўваць і паліць печку не тэрба. Ды і мясцовая улада хату ветэрана не абыходзіць. Старшыня Жабінкаўскага сельскага Савета Галіна АКУЛІЧ — нярдзі госьць у доме Міхаіла Емяльянавіча.

— Усяго на тэрыторыі сельсавета пражывае пяцёра ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны, — расказвае Галіна Сцяпананаўна. — Трое карыстаюцца паслугамі сацыяльнага работніка, які дапамагае вёсцы хатнюю гаспадарку. Дарэчы, гэтая катэгорыя пенсіянераў за паслугі сацыяльнага работніка не плаціць

зусім. Ветэран вайны з вёскі За-луззе цяпер жыве ў сына, а Міхаіл Семянюк — у адной вёсцы з сынам. Усе ветэраны дагледжаныя, — працягвае кіраўнік мясцовай улады. — Праблемы, якія ў іх узнікаюць, найбольш датычаць здароўя. Таму да ветэранаў дадому штогод прыязджае камісія ўрачоў разам з лабарантам, каб правесці комплекснае абследаванне. І кожны месяц да кожнага з ветэранаў наведваецца ўчастковы тэрапеўт.

Над Міхаілам Емяльянавічам, як ужо гаварылася, шэфства ўзяў цукровы завод. А іншым ветэранам сельгаспрадпрыемствы, на якіх яны працавалі, дапамагаюць

пасадцы бульбы, апрацоўцы прысядзібных участкаў.

Яшчэ Галіна Сцяпананаўна заўважыла, што іх ветэраны — людзі вельмі актыўныя. І справа не толькі ва ўдзеле ў святочных мерапрыемствах. Менавіта яны былі галоўнымі ініцыятарамі рэканструкцыі помніка расстраляным у Сцяброве. Старэйшыя памятаюць тую трагедыю, і гэту памяць завяшчалі дзятчым і ўнукам. Таму сельсавет знайшоў сродкі, заказалі новы добры помнік і ўстанавілі на месцы старога. І цяпер на кожную памятную дату тут згадваюць нявінна загіблых людзей.

Святлана ЮСКЕВІЧ. Фота аўтара.

Жабінкаўскі раён.

Галіна АКУЛІЧ ля помніка расстраляным.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыя на-вядавецкага ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**

Адказная за выпуск **КАРПЕНКА Н.У.**

Грамадскі савет: **ГЕРАСІМОВІЧ С.М.**, старшыня Пастаяннай камііі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **АСКЕРКА Ю.В.**, адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакі

Паміж жыццём і смерцю

ТАНКІСТ ЛЕГЕНДАРНЫХ БІТВАЎ

Ціхая раніца ў аэрапорце. Мы чакаем самалёт, які паімчыць нас у Маскву. А адтуль будзе іншы — на Курск. Для нас, журналістаў і навукоўцаў, гэта звычайная камандзіроўка. Для іх — нешта большае. Асабліва для яго... Я з недаверам пазіраю на ўзнагароды, якія ўпрыгожваюць яшчэ савецкую форму, і лаўлю сябе на думцы, што не можа сапраўды ветэран, франтавік, ляцець так далёка, ды яшчэ з перасадкай. Можай! Ён не толькі туды ляціць, а і выступае лепш за ўсіх навукоўцаў! Зала, якая ўжо засынае ад сумных дакладаў, стоячы, яму апладзіруе, губернатар цісне руку, а на зваротным шляху яго ажуркае натоўп. Адны фатаграфуюцца, другія проста слухаюць, а трэція ціхенька ў мяне пытаюцца: «Гэта сапраўдны ветэран?» — «Сапраўдны!» — з гонарам адказваю я. І толькі тады разумею, чаму ён у 90-гадовым узросце едзе так далёка. Каб пакланіцца зямлі, на якой загінулі сотні тысяч людзей, а ён... выжыў. Каб аддаць даніну памяці ўсім, хто ў бітве на Курскай дузе быў паміж жыццём і смерцю.

Адны толькі знаёмствам з ім можна ганарыцца. Аляксандр Фёдаравіч Фень — камандзір танка ў Сталінградскай бітве, удзельнік бітвы пад Курскам. Вызваляў Украіну, Беларусь, Румынію, Літву, Латвію. За гады ваеннага ліхаценьня асабіста знішчыў 12 танкаў праціўніка. Генерал-маёр у адстаўцы ўзнагароджаны ордэнам Аляксандра Неўскага, ордэнамі Айчынай вайны I-й і II-й ступені, трыма ордэнамі Чырвонай Зоркі, ордэнам «За службу Радзіме ва Узброеных Сілах СССР» III ступені, медалямі «За адвагу», «За баявыя заслугі», «За абарону Сталінграда», «За перамогу над Германіяй» і іншымі. Усяго на парадным кіцелі франтавіка — 7 баявых ордэнаў і 28 медалёў!

Накіравалі на Горкаўскі аўтамобільны завод: атрымліваць новыя танкі, якія там пачалі выпускаць. Прыбылі ў 84-ю танкавую брыгаду, у вучобны цэнтр Тацішчава. Камандзірам узвода Аляксандра Феня прызначылі не маглі: вельмі малады. Таму вырашылі зноў адправіць па танкі. «А я кажу, што не паеду, — узгадвае Аляксандр Фёдаравіч. — Згодзен ехаць толькі на фронт: камандзірам танка! У мяне на акупаванай тэрыторыі засталіся бацькі, дзве сястры, жонка брата, браты на франтах. Не хачу ў тыл, хачу вызваляць сваю Радзіму!»

Згадвае ветэран. — Ды чаго мы тут будзем сядзець? Далажыў камандзір узвода дазволіць выбраць іншае месца. Я і выбраў: на ўзвышшы. На досвітку бамбілі. Мы не спілі, сядзім у танку, чакаем, пацэляць ці не. Сіцхла. Адчыняю люк і бачу: там, дзе адрозу акупваліся, — варонка на аднапавярховы дом».

Успыхнуў і мой танк. Тры члены экіпажа загінулі, а я застаўся жывым... Выратаваў прыадчынены люк: каб быў на зашчэпцы, згарэў бы імгненна.

— Калі вылечыўся, перапраўляўся на Паўднёвы фронт па лызінах, — расказвае былы франтавік. — Халадна было. Снежань, а мы ў летняй вопратцы. Потым ехалі ў кузава машыны, у якой везлі боепрыпасы. А паколькі мы ўжо ваявалі, убачылі ў скрыні гранаты, то «змандравалі» (скралі. — Аўт.) па пяць штук. І не драма. Трапілі пад абстрэл. Імі і адбіваліся ад нямецкіх матацыклістаў. Спыніліся ў сяле — адчуваю, што мне цёпла стала. «Дык ты ж паранены!» — кажа кухар.

Так, не даехаўшы да месца, ён вярнуўся ў той жа шпіталь. Прышлося лячыцца зноўку.

...Раёна на поўнач ад Растова пачалі фарміраваць 5-ю гвардзейскую танкавую армію. Аляксандра Феня прызначылі камандзірам танкавага узвода 31-й танкавай брыгады. З лютага па чэрвень рыхтаваліся да баявых дзеянняў: вывучалі сваю тэхніку, узбраенне ворага. Іх чакала бітва пад Курскам. Накіравалі адрозу пад Прохараўку — на трэцяе ратнае поле Расіі, якое цяпер называюць. Тут, падчас адной з найбуйнейшых у ваеннай гісторыі бітваў з прымяненнем брантанкавых сіл, з 45-кіламетровай гарматы ён знішчыў тры танкі ворага, яшчэ некалькі збыў яго ўстаў.

Свае танкі, якіх пасля бою засталася ўсяго тры, аддалі ў самаходны полк. З завода ў складзе маршавых рот прыйшлі новыя Т-34. З іх камандзір танка Аляксандр Фень знішчыў яшчэ тры танкі ворага, у тым ліку два «Тыгры!».

Бітва пад Курскам запомнілася яму не толькі поспехамі. Ён двойчы гарэў у танку. «Апошні раз моцна, да гэтага часу помніцца, — гаворыць Аляксандр Фёдаравіч і паказвае на ружэ сляды ад апёкаў. — У тую ноч я вёў батальён у Казачую Лопань. Толькі пайшлі ў атаку, як налятаюць нямецкія самалёты і пачынаюць бамбіць. Адставілі атаку. Камандаванне націскае: давай у бой! І я павёў калону: трэцяя перадача — і ўперад. Да Казачай Лопані заставаўся, можа, метраў дзвеце ўсяго, як усіх нас пабілі. Успыхнуў і мой танк. Тры члены экіпажа загінулі, а я застаўся жывым... Выратаваў прыадчынены

люк: каб быў на зашчэпцы, згарэў бы імгненна. Як мне казалі (сам я не помню): залез на танк, стаў на вежу, падняў рукі і ўпаў, потым падняўся, кінуты дзве гранаты і пабег. Сам здзіўляюся: бегаць мог яшчэ!»

БІТВА ЗА БЕЛАРУСЬ

Аляксандр Фень — удзельнік Корсуне-Шаўчэнкаўскай аперацыі ва Украіне. Вызваляў Пяціхаткі, Крывы Рог, Кіраваград... Невыпадкова 31-я танкавая брыгада, дзе ён быў ужо начальнікам штаба батальёна, стала называцца кіраваградскай. А вась воева гадоўна ўзнагароду — ордэн Аляксандра Неўскага — ён атрымаў за беларускую наступальную аперацыю «Баграціён».

— Яна была адной з дзясці сталінскіх удараў, — расказвае Аляксандр Фёдаравіч. — Усюды напісана, што першай у Мінск увабралася 4-я танкавая брыгада 2-га танкавага гвардзейскага корпуса. Гэта не зусім так. Сапраўды, у ноч на 2 ліпеня танкавая брыгада пераправілася цераз Бярэзіну, з дапамогай партызану па лясных дарогах выйшла на поўнач ад Смалявіч і на досвітку 3 ліпеня была ў Жукавым Лузе. Пачынаючы з гэтага моманту, існуе шмат супярэчнасцяў, звязаных з яе дзеяннямі па вызваленні Мінска.

Па словах ветэрана, першымі баі за беларускую сталіцу завязалі танкісты 5-й гвардзейскай танкавай арміі: 3-ці гвардзейскай танкавай корпусу, 29-ты танкавы корпус і 14-ты гвардзейскай цяжкай танкавай полк. Яны наступалі ўздоўж па шышы ад Барысава. У 29-га танкавага корпуса, куды ўваходзіла танкавая брыгада Феня, стаяла задача ісці на Астрашчыцкі Гародок, а затым — на Заслаўе і Ракаў. Адным словам, акружыць Мінск з паўднёвага ўсходу і з захаду, каб не дапусціць выхаду нямецкіх войскаў. Калі 4-я гвардзейская танкавая брыгада палкоўніка Лосіка на досвітку 3 ліпеня была яшчэ ў Жукавым Лузе, то ўжо ўвечары 2 ліпеня 2-я мотастралкова і 19-я танкавая брыгады 3-га гвардзейскага танкавага корпуса завязалі баі за паўночную і паўночна-ўсходнюю ўскраіны Мінска.

Ён хацеў толькі на фронт. І адрозу трыпаў у самае пекла — у Сталінград. Яму ўстаць не было 19-ці, як стаў камандзірам танка Т-70.

— Цігам ночы яны разам з сапёрамі рабілі праходы ў процітанковым рові і забяспечылі траншэі нашых войскаў, — працягвае ветэран. — І на досвітку 3 ліпеня пры дапамозе авіяцыі і артылерыйскіх разлікаў усе пайшлі ў атаку. Не былі першыя: першымі былі ўсе!

Пасля вызвалення беларускай сталіцы ў той жа дзень танкавая брыгада Аляксандра Феня авалодала Заслаўем. Разганалі каля 400 гітлераўцаў, больш за 60 паліцаў. Там жа выратавалі савецкіх дзяўчат, якія былі загружаны ў пяць вагонаў. Цягнулі іх да Сталінграда на станцыі. «Раскруцілі дрот, якім былі «замкнуты» вагоны, а яны як высыпалі адтулі! — узгадвае ён. — Насупраць выскачыла дзяўчынка, ляжыць на мяне, павісла на шыі і плача ва ўсю. А ў мяне самога слёзы цякуць...»

Пра гэта Аляксандр Фёдаравіч расказваў і ў заслаўскай школе. Пасля адзін хлопчык спытаў у ветэрана: «А ці прыгожая была тая дзяўчынка?» — «Прыгожая», — адказаў яму ветэран, хоць твар яе мала і бачыў, а потым дадаў: — Прыгожая, бо наша, савецкая. Прыгожая, бо яе вызваліў».

«ТОЛЬКІ НА ФРОНТ: КАМАНДЗІРАМ ТАНКА!»

Вайна, як і многіх, прымусіла юнака з украінскага селя змяніць планы на жыццё. У тых трагічных чэрвеньскія дні ён якраз заканчваў педагагічную школу. Дзяржаўныя іспыты здавалі пад гукі разарваных бомбаў і снарадаў. Аднак атэстат Аляксандр Фень усё ж атрымаў. Толькі краіне былі патрэбны ўжо іншыя кадры...

28 ліпеня 1941 года юнака прызвалі ў армію. Яму яшчэ не было 18-ці, але ўслед за сваімі старэйшымі братамі ён пайшоў на вайну.

— У той дзень у ваенны камісарыят з вёскі нас паехала двое, — успамінае Аляксандр Фень. — Далі ў сельсавеце копейкі, прызначылі фуранам. Едзем і раптам бачым: на дарозе стаяць два чырвонаармейцы. Здаровыя байцы ў новенькай ваеннай форме. Спыняюць нас і пытаюць, як прайсці да Чаркаскага моста. Мы патлумачылі, а яны не па дарозе пайшлі, а праз поле. Падзэрновым нам здалася. І тут едзе насустрач грузавік з нашымі вайскоўцамі. Мы спынілі яго, расказалі пра падзэрновых і паказалі іх: далёка адсыць не паспелі. Вечарам ужо ў ваенкамаце даведаліся, што гэта немцы высадзілі дэсант для захопу моста. Дыверсантаў затрымалі.

Праз год — 28 ліпеня 1942 года — Аляксандр Фень з адзнакай скончыў 2-е Харкаўскае танкавае вучылішча ў Самаркандзе (ва Узбекістане. — Аўт.). «Быў такі стымул, — працягвае ветэран. — Той, у каго на дзяржаўных экзаменах не было ніводнай тройкі, атрымліваў званне лейтэнанта і мог быць прызначаны не толькі камандзірам танка, а нават танкавага ўзвода».

Да вайны ў вёсцы Тонеж, што ў Лельчыцкім раёне, жыло паўтары тысячы чалавек. Сёння — крыху больш за 500. Прадкі многіх з іх загінулі пад кулямі і ў польныя трагедыі, якая напаткала населены пункт якраз на Каляды, у ноч з 6 на 7 студзеня 1943 года. Фашысты, раззлаваныя пастаяннымі нападмі партызану, жорстка адпомсцілі іх мірным сваякам. Тонеж спасціў той жа лёс, што і Хатынь.

ВЯЛІКАЕ КРОВАПРАЛІЦЦЕ... У ЦАРКВЕ

Дарэчы, Лельчыцкі край заўсёды славіўся непраходнымі лясамі і балотамі, у якіх зусім нятулліна адчувалі сябе акупанты. А калі партызаны праводзілі чарговую ўдалую аперацыю па знішчэнні ворагаў, гітлераўцы спганялі лютую злосьць на мірных жыхарах. Многія з іх, кажуць старажылы, сем'ямі ішлі ў лес. Будавалі там курані — часовыя дамы, дзе па меры сіл упадоўкалі побыт і чакалі, калі Чырвоная Армія і партызаны канчаткова перааб'юць ворага. Адроз з тых, хто сваё маленства правёў літаральна сярод хваёў ды бяроз — Міхаіл Дрынеўскі. Матацкі кіраўнік і гадоўны дырыжор Нацыянальнага акадэмічнага народнага хору імя Г.І. Цітовіча нарадзіўся напярэдні дні вайны ў вёсцы Тонеж. Яго бацька пайшоў на фронт, а маці з чатырма сынамі амаль увесь ваенны час хаваліся ад немцаў у лесе. Зразумела, асноўныя успаміны ваенных гадоў — са слоў матулі, бо занадта малы тады быў Міхась. Але ж рос ён у асяроддзі тых, каго вайна апаліла непасрэдна. Між іншым, яго бабуля па бацькавай лініі таксама апынулася сярод ахвяр студзенскай трагедыі 1943 года.

Жыхары Тонежа расказваюць легенду пра пачатак будаўніцтва свайго вясковага храма ў 30-я гады мінулага стагоддзя. Тады адна з пахлыбных жанчын, якая мела дар прадбачання, прадказала, што царква прастаяць зусім нядоўга, што пралёцца ў ёй вялікая кроў. Так і здарылася.

Факты той страшнай ночы засталіся занатаванымі на паперы са слоў адзінай цудам выжыўшай сведкі — Таццяны Бароўскай. Яна павіна была загінуць разам са сваімі чатырма дзецьмі, але ж жанчыне быў наканаваны такі жудасны лёс.

ХРЫШЧЭННЕ СТАЛІНГРАДАМ

Ён хацеў толькі на фронт. І адрозу трыпаў у самае пекла — у Сталінград. Яму яшчэ не было 19-ці, як стаў камандзірам танка Т-70.

— Ехалі эшалонам, разам з танкамі на платформе, — расказвае ветэран. — Купля-мёт з танка можна было даставаць. Ён ставіўся на трыножак, які быў у камплекце. Так можна было страляць па самалётах. На станцыі Эльтон раптам на нас налятае нямецкая авіяцыя: сем ці восем самалётаў было. І мне

Падчас атрымання танкаў (справа). Горад Радзівіліцкі Каўнскай вобласці Літоўскай ССР, 28 жніўня 1944 года.

здалося, што цяляцца ў мяне. А я, як нас вучылі, — па іх з кулямёта: та-та-та-та... Пацэлялі ці не, не ведаю. Лётычкі убачылі, што польнымі аднекуль вылятае, і паляцелі ў іншы бок. Так ніводная кінутая бомба ў нас не трапіла.

Тут камандзір батальёна пытае: «Хто страляў з кулямёта?» Наш танкіст хоць і думаў, што яму за гэта ўсыплюць, але прымаўся. Толькі яго пахвалілі, ды яшчэ іншым паставілі ў прыклад.

У Сталінградзе размясціліся недалёка ад трактарнага завода: на правым, заходнім, беразе Волгі. Ноччу ўдвох з механікам-кіроўцам Іванам Свечкарковым рабілі акол для танка. «Раніцай глядзім, а нам нічога не відаць, —

для ўсіх ён быў загінулым. Ледзь не год шукалі дакументы, але ўсё ж такі знайшлі. Як і ўзнагароду свайго героя: падчас баявых дзеянняў у Сталінградзе Аляксандр Фень знішчыў тры танкі і дзве прылады».

НА ТРЭЦІМ РАТНЫМ ПОЛІ РАСІІ

Пасля першага ранення ў шпіталь ён усё ж такі трапіў. Лячыўся ў Джанкібук, што ў Казахстане. Урачом аказалася зямлячка — Ганна Барысаўна з Запарожжа. Вельмі пасябралі, мелі пра што пагаварыць.

ПОПЕЛ ТОНЕЖА КЛІЧА ДА МІРУ

ся наверх, выскачыла вонка. Потым басаноў пабегла ў лес да людзей і расказала ім жудасную гісторыю... Тых, хто хаваўся ў скляпах і не пайшоў у царкву на верную смерць, фашысты расстрэльвалі на месцы. Хаты ж потым спальвалі, як падпалілі пасля злачынства і царкву.

СВІСТ КУЛЬ ЧУЛА ДА САМАЙ СМЕРЦІ

Сведка тонежскай трагедыі Таццяна Андрэеўна Бароўская пражыла ўсё доўгае жыццё адзінока ў маленькай хатыцы на ўкраіне вёсцы. Яна памёрла ва ўзросце 95 гадоў у пачатку новага стагоддзя.

Настаўніца мясцовай школы і краязнаўца Валянька Сакалаўская памятае, як частавала ўдава семкамі школьнікаў, якія прыходзілі да старой дапамагаць па гаспадарцы, расказвала ім пра жайны вайны.

Праціерой Іаан Палын, які штогод служыць паніхіды на месцы трагедыі, лічыць, што быў промысел Божы і асаблівы сэнс у тым, што Таццяна Бароўская бачыла, як забівалі людзей, і змагла пра гэта расказаць: — Нам усім трэба нагадваць пра кошт чалавечага жыцця, нават такім чынам. Каб мы цанілі жыццё адзін аднаго. Каб любіць да бліжняга і Бога была найвышэйшай каштоўнасцю.

Калі вясной 1943 года партызаны ўвайшлі ў сяло, то убачылі папалішча, пасрод якога стаяў абгарэлы храм і крыж. Вось толькі тады жыхары Тонежа, якія пазбеглі крывавай расправы, схаваліся ў лесе, змаглі пахаваць абгарэлыя астанкі землякоў. Сярод іх было 108 дзяцей.

Краязнаўца Валянька Сакалаўская гаворыць, што нельга вырасці абьякавым да чужога болю, калі жыўшэ сярод людзей, сем'яі жхі закранула чорнае крыло бяды. Шмат чаго яна даведвалася ад сваёй бабулі Ганны Паўлаўны Венгуры, муж якой, як і многія, з вайны не вярнуўся. З яе ўспамінаў — боршч з крапівы і хлеб жалудовы, якія гатавалі ў лясных «сталюках». Памятаюць тонежцы, як падчас і адрозу пасля вайны іх бацькі буркаі грызлі, былі рады мёрзлай бульбе, а на зямельцы елі і спілі... — Ведаець, мая бабка заўсёды перад тым, як сесці за стол, паварочвалася да покуці, дзе абраз і партрэт загінулага на вайне мужа, хрысцілася, а потым запра-

Пасадка карэльскіх бяроз на месцы трагедыі.

шала яго душу да стала. Многія ўдыва да свайго скону верылі і спадзяваліся, што раптам вернецца з вайны муж, не прапаў без вестак.

108 КАРЭЛЬСКІХ БЯРОЗ І НОВЫ ХРАМ

101 жыхар вёскі Тонеж з вайны так і не вярнуўся. Вялікай сям'і Міхаіла Дрынеўскага казачна пашанцавала. Яны дачакаліся свайго карміцеля.

— Памятаю, — расказвае Міхаіл Паўлавіч, — калі я раптам паведамаў пра тое, што скончылася вайна, прыбег дадому і кажу: не будзем снедаць, будзем тату з вайны чакаць, ён зараз прыйдзе. А тата наш ваяваў яшчэ з японцамі і вярнуўся толькі ў лістападзе 1945 года.

У 1955 годзе на месцы забойства і спалення 262 тонежцаў быў пастаўлены абеліск, а ў 1994 годзе створаны мемарыяльны комплекс. Летас тут было высаджана 108 дрэўцаў карэльскіх бяроз. Іх колькасць сімвалічная — менавіта столькі непаўналетніх спалілі жывымі ў будынку царквы. Здаецца, што галіны дрэў, панікляты да зямлі, разам з людзьмі заўсёды смуткуюць пра загінулых.

Штогод тут служыцца паніхіда, на якую збіраюцца ўсе жыхары вёскі. Неўзабаве будзе магчыма паліцца за ўсіх, чые жыццё заўчасна абарвала вайна, у новым храме, будаўніцтва якога практычна завершана. Усе жыхары зборлі ахвяраванні, каб зноў пачуць званы ў адноўленай вясковай царкве. Яна, як і колішняя, будзе ў гонар Мікалая Цудатворца.

Стараста прыхода Людміла Венгура ад імя аднавяскоўцаў выказвае вялікую ўдзячнасць кожнаму, хто зрабіў хача б невялікае ахвяраванне на новы храм. У тым ліку землякам, якія даўно жывуць у іншых гарадах, але ж не забываюць пра сваю малую радзіму. Яна называе імяны Сяргея

Венгуры, Юрыя Беразуева, Валянька Буткоўскага, Мікалая Жураўскага... Дапамагаюць зямлі не толькі грашмыя, але і арганізаваныя работ на добраўпарадкаванні тэрыторыі, і заказам мастацкага іканастаса... Міхаіл Дрынеўскі, напрыклад, надаўна ў Мінску правёў дабрачынны канцэрт. Грошы пералічылі на рахунак царквы ў Тонежы.

Зусім недалёка ад паўднёвай палескай вёсачкі праходзіць мяжа з Украінай. Жыхары населенага пункта пільна сочаць за падзеямі ў суседняй краіне яшчэ і таму, што занадта добра ведаюць, як вайна адбіваецца на лёсе пакаленняў. Людзі спадзяюцца, што ўжо да найбліжэйшага Вялікадня новы храм будзе асвечаны. У ім будуць пастаянна ўносіцца малітвы пра душы гэтых людзей, што прыйнялі пакутніцкую смерць на бітвы і паміж вайнамі, што прыйнялі пакутніцкую смерць на гэтым месцы. Святар звернецца да вернікаў і, бласлаўляючы, зноў і зноў паўторыць словы, такія важныя сёння для кожнага: «Мір усім!»

Думкі ўголас

УКРАЇНА Вельмі баліць сэрца глядзець на ўсё, што там зараз адбываецца. На украінскай зямлі я нарадзіўся, за яе ваяваў на фронце, там пахаваны ўсе родзічы. Людзей шкада вельмі: яны ні ў чым не вінаватыя. Мне хацелася б, каб працавіты народ Украіны наўвёў парадак на сваёй зямлі.

ВАЙНА

Сёння нескладана развязаць вайну. А калі яна будзе, ды яшчэ ядзерная, то, відаць, апошняя. Зброя цяпер больш дасканалая і магучая. Аднак усё гэта толькі размовы, заснаваныя на тэхнічных характарыстыках, прымяненні. А каб сапраўды яе ацаніць, трэба, каб гэтая зброя ў вайне пабывала. Толькі не дай Бог!

Толькі самай прыгожай для яго была жонка, Ангеліна Мікалаеўна, з якой пражылі 67 гадоў. Пазнаёмліся на мітынг у Пружанах, па вяртанні з фронту, паханіліся ў 1947 годзе. Выхавалі сына і дачку, дачакаліся чатырох унукаў, дзвюх праўнучак. Нядаўна яго Мікалаеўна пайшла з жыцця...

МІР ПАСЛЯ ВАЙНЫ

Перамогу сустрэў ва Усходняй Прусіі. «У каго што ў руцэ было: пісталет, аўтамат угару і — «та-та-та-та», — успамінае Аляксандр Фень. — Потым загадалі прыбыць на камандны пункт корпуса. Я ўжо быў намеснікам камандзіра батальёна. Арганізавалі мітынг, прайшлі маршам. А потым — бягом дамоў (у размяшчэнне). Расправіліся і пабеглі за 5 кіламетраў на возера. Увечары гэрлук пілі шлянкіам. Ну дурні ж дурнямі...»

У першы адпачынак пайшоў у лістападзе. І адрозу — на радзіму, ва Украіну. Ведаў, што пад Ленінградом загінуў старэйшы брат, не прыйшлі з фронту і мужы сясёр. Да чаго ж быў шчаслівы, калі убачыў жывымі бацькоў, родную вёску, якая толькі цудам не спазнала ваеннага ліха.

З арміі танкіст не звальняўся ніколі. Служыў працягваю і сваёй брыгадзе. У 1946 годзе паступіў у Ваенную акадэмію брантанкавых і механізаваных войскаў, якую скончыў з адзнакай. Быў накіраваны ў Заслаўе, прызначаны памочнікам начальніка аперацыйнага аддзялення 3-й гвардзейскай танкавай дывізіі (3-га гвардзейскага танкавага корпуса, які вызваліў Мінск). Затым на розных пасадах служыў у штабе Беларускай ваеннай акругі, у брантанкавым і аперацыйным упраўленнях штаба. У 1963 годзе яго накіравалі ў Паўднёвую групу войскаў, а ў 1968 — у Забайкалле, камандзірам 11-й гвардзейскай мотастралковай дывізіі. Пасля быў намеснікам камандуючага 5-й гвардзейскай танкавай арміі, у якой ваяваў, а ў 1974 годзе яго накіравалі ў Групу савецкіх войскаў у Германіі. У запас генерал-маёра звольнілі ва ўзросце 55 гадоў, і ён назаўсёды пераехаў у Беларусь, якая стала для яго другой радзімай.

Сёння Аляксандр Фень — першы гоस्ць на сустрэчах афіцэрскага складу, ганаровы ветэран на дзяржаўных мерапрыемствах, лётчы апавядальнік у лобной аўдыторыі. А для нас, журналістаў, ён проста ЛЮБІМЫ. Можна, таму, што заўсёды і кожнаму згаджацца расказаць пра вайну, не шкадуючы сябе, ідзе і едзе туды, куды папросяць, і ўвесь час у добрым настроі, якому нам, маладым, можна толькі пазавідзіцца. І яшчэ, як кажуць у нашым прафесійным коле, у кожнага журналіста павінен быць свой герой. У мяне ён ужо ёсць. І дзякуй за гэта яму!

Вераніка КАНЮТА, Фота Надзеі БУЖАНА і з асабістага архіва ветэрана.

Мемарыял памяці ў Тонежы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

У госці да нас

НАТХНЕННЕ АД МУЗ ПАДНЯБЕСНАЙ

Кітайскія пісьменнікі маюць што расказаць беларускім чытачам

Кітай на сёлетняй міжнароднай кніжнай выставе, як вядома, — ганаровы госць. У Мінск у складзе дэлегацыі з Паднябеснай прыехалі празаікі А Лай, Лао Ма, Сюй Цзэчэнь і паэт Сі Чуань, іх творы будзь прэзентаваны на выставе, урачыстае адкрыццё якой адбудзецца ўжо сёння. У выставачным цэнтры «Белэкса» адной з цэнтральных стане экспазіцыя «КНР — ганаровы госць XXII Мінскай міжнароднай кніжнай выставы-кірмашу». Уздзел кітайскіх аўтараў — людзей з зусім іншым менталітэтам і культурным бэкграўндам — як бы пацярджанае вядомую ісціну: пісьменнік — прафесія інтэрнацыянальная.

Малады кітайскі аўтар Сюй Цзэчэнь.

Таму пагадзіліся паміж галоўным дзяржаўным упраўленнем на справы прэсы, выдавецтваў, радыёвяшчання, кінематографіі і тэлебачання Кітая і Міністэрствам інфармацыі Беларусі аб перакладзе і выдавецтва класічных твораў, якое мяркуюць падпісаць перад адкрыццём выставы, мае вялікае значэнне. «Мы хацелі б, пакуль знаходзімся ў Беларусі, пазнаёміцца з беларускімі выдавецтвамі і іх дзейнасцю і паказаць вашу літаратуру сваім сябрам».

— Мы часам забываемся, што беларуская літаратура — частка савецкай, якую мы чыталі вельмі шмат. Праўда, не ведалі: што з гэтага рускае, што беларускае — а толькі тое, што твор перакладзены на кітайскую мову з рускай», — дзеліцца Лао Ма. У той час А Лай дадае: «Перад прыездам сюды я мала чытаў беларускую літаратуру, але зараз успомніў пісьменніка — Васіля Быкава».

Кітайскія госці ўгадалі таксама Святлану Алексіевіч, паэзію Янкі Купалы і фільм «Брэсцкая крэпасць». Навіной для гэтых стаў той факт, што Святлана Алексіевіч — жанчына. Паэт Сі Чуань, які апошнім часам квітаваўца Усходняй Еўропай і чытае беларускія і украінскія вершы, да прыезду сюды не ведаў, што выданне Янкі Купалы на кітайскай мове існуе. Тут жа была закранутая тэма перакладаў: паэзію самага Сі Чуаня перакладаць вельмі складана, таму што яна мае шмат падсэнсаў, якія зольныя зразумець, напэўна, толькі чалавек, знаёмы з кітайскай аўтарамі. Як, напрыклад, дакладнай аформіць назву верша «Я і я»...

Мы пагаварылі з самым маладым з чатырох прадстаўнікоў кітайскай літаратуры Сюем Цзэчэнем: — На мінскай міжнароднай кніжнай выставе вы з'яўляецеся прадстаўніком кітайскай літаратуры, да таго ж яе маладога пакалення. Раскажыце, якія жанры ў Кітаі цэняцца і карыстаюцца папулярнасцю больш за іншыя? У якіх жанрах працуеце вы?

— Не магу вызначыць, якія менавіта жанры ў Кітаі карыстаюцца папулярнасцю, таму што ўсе яны ёсць і ўсе папулярныя. Я працую з ухілам да рэалізму, таму што ён клопаціцца пра сапраўднае грамадства і звычайных людзей. У маёй новай кнізе «Іерусалім» апісваецца, як у нас час жывець і ставяцца да жыцця маладыя людзі.

— Вы карыстаецеся сюжэтам з рэальнага жыцця ці ваша проза — больш аўтарская фантазія?

— У мяне вельмі шмат сюжэтаў з рэальнага жыцця, менавіта яно давала, дае

і будзе даваць мне натхненне. Праўда, аўтарская фантазія таксама важная — у ёй сіла выразнасці і сама творчасць. На этапе напісання тэксту я знаходжу матэрыял або гісторыю ў рэальным жыцці. Калі я пачаў шмат пісаць — аўтарскай фантазія стаў карыстацца больш, каб глыбей паказаць і тлумачыць праблемы грамадства.

— Якія тэмы аказваюцца ў сферы інтарэсаў сучаснага пісьменніка Кітая? Гэта звязана з сацыяльным абумоўленасцю? Гэта адказ на падзеі блытага дня ці вечныя чалавечыя пошукі сэнсу жыцця? Што з гэтага ў першую чаргу працягваюцца ў вашай літаратуры?

— У сферы інтарэсаў няма пэўнага напрамку, але Кітай моцна змяняецца: людзі сталі значна багацейшыя, яны ўжо не толькі працуюць. На што яны тратяць грошы, які змяняецца іх светапогляд — вось што цікавіць нашых пісьменнікаў.

— Для вас пісьменніцтва — гэта павнаватарская прафесія ці толькі захапленне, хобі? Ці можна ў Кітаі жыць за пісьменніцкую працу альбо прыходзіцца зарабляць нечым іншым?

— У мяне ёсць і іншая праца, я не лічу пісьменніцтва сваёй прафесіяй, яе аддаю гэтай вельмі шматвольнага часу. У Кітаі толькі самыя выдатныя і вядомыя могуць жыць за кошт літаратуры — такіх

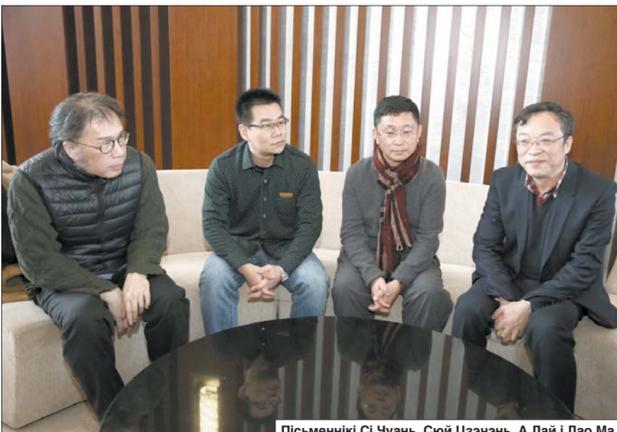
мала. А ўсім астатнім прыходзіцца зарабляць іншымі прафесіямі.

— Каб быць добрым пісьменнікам — трэба...

— Па-першае, пісьменнік павінен добра ведаць літаратуру і мастацтва, ён — як мастак, гэта важна. Па-другое, трэба звяртаць увагу на грамадства, асабліва цяпер: у нас, напрыклад, з моцным змяненнем Кітая ў грамадстве з'явілася шмат праблем. Пісьменнік абавязаны чысціць народную душу. Па-трэцяе, у літаратуры павіна быць здольнасць прыцягваць чытачоў, а гэта складана.

Мінская міжнародная выстава-кірмаш будзе доўжыцца да 15 лютага. Ужо сёння ўдзельнікі і госці, у тым ліку з Кітая, прымуць удзел у яе мерапрыемствах — у творчых сустрэчах, актуальных інтэрв'ю, аўтарскіх сесіяў. Стартуе таксама праект «Ад сэрца да сэрца» — творчыя сустрэчы ўдзельнікаў міжнароднага сімпозіума літаратуры са студэнтамі і выкладчыкамі Інстытута журналістыкі БДУ, педагогічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка, з пісьменнікамі і выдаўцамі ў Саюзе пісьменнікаў Беларусі.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ

Пісьменнікі Сі Чуань, Сюй Цзэчэнь, А Лай і Лао Ма.

— Па-першае, пісьменнік павінен добра ведаць літаратуру і мастацтва, ён — як мастак, гэта важна. Па-другое, трэба звяртаць увагу на грамадства, асабліва цяпер: у нас, напрыклад, з моцным змяненнем Кітая ў грамадстве з'явілася шмат праблем. Пісьменнік абавязаны чысціць народную душу. Па-трэцяе, у літаратуры павіна быць здольнасць прыцягваць чытачоў, а гэта складана.

Мінская міжнародная выстава-кірмаш будзе доўжыцца да 15 лютага. Ужо сёння ўдзельнікі і госці, у тым ліку з Кітая, прымуць удзел у яе мерапрыемствах — у творчых сустрэчах, актуальных інтэрв'ю, аўтарскіх сесіяў. Стартуе таксама праект «Ад сэрца да сэрца» — творчыя сустрэчы ўдзельнікаў міжнароднага сімпозіума літаратуры са студэнтамі і выкладчыкамі Інстытута журналістыкі БДУ, педагогічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка, з пісьменнікамі і выдаўцамі ў Саюзе пісьменнікаў Беларусі.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ

Нефармат

Кругом людзі...

Цяпер нярэдка даводзіцца чытаць, як праводзяць эксперыменты супрацоўнікі дзяржаўнаінспекцыі альбо выратавальнікі. Міліцыянеры, напрыклад, кладуць манекен пры дарозе, які нагадвае пацярпелага ад аварыі чалавека, а потым падліваюць, колькі кіроўцаў спынілася, каб аказаць дапамогу альбо хоць выклікаць адпаведныя службы. Гэту колькасць, відаць, можна судзіць з лікам усіх, хто праехаў па трасе, і вывесці такім чынам працэнт чуласці, неабякавасці, грамадзянскай свядомасці суайчыннікаў. Але адна справа, калі «пацярпелы чалавек» знаходзіцца пры дарозе: нехта, можа, думае, што спыніцца наступны. Хоць таго, хто так думае, гэта не апраўдвае, — для ахвяры аварыі хвіліна момант адыграць раковую ролю... І усё ж зусім іншае, калі б'юць, хаваюць, гвалтуюць тут і цяпер: чалавек просіць дапамогі, спадзеюцца на яе, кругом жа людзі! А яны, выпадковыя сведкі, паднімаюць вышэй каўняры і хуценька зварочваюць за рог. Скажаце, не можа быць?

На жаль, было не так даўно. У звычайным райцэнтры, які размешчаны паміж Брэстам і Пінскам. Не вельмі далёка ад чыгуначнага вакзала сярэд белага дня зламысінік напаў на 50-гадоваю жанчыну і пацягнуў яе ў бліжэйшую лесасадку. Потым ударыў жанчыну, паваліў на зямлю, пачаў зрываць адзенне. Увесь гэты час яна крычала, клькала на дапамогу. Нейкім бакавым зрокам паспявала заўважыць людзей, двух-трох чалавек, якія бачылі, не маглі не бачыць момант барацьбы. І не зрабілі ні ч о г а, каб дапамагчы. Нават не абралі нумар міліцыі, не паведамілі пра злачынства.

На шчасце, яна неак адбілася і змагла ўцячы. Уцёк і ён. Бо пакуль ачомалася, пакуль перасталі трэсціць рукі і змагла нарэцце патэлефанаваць у міліцыю, прайшоў такі дарагі час. Аператыўная група прыбыла на месца, калі зламысінік паспеў схаватца. Відэачона, ён вельмі хітры і асцярожны. У міліцыі адразу сказалі: каб нехта са сведкаў хаця б пазваніў, гвалтаўніка, хутчэй за ўсё, затрымалі б. Мяркуючы па апісаннях пацярпелай, вельмі верагодна, што гэта быў той, хто мае дачыненне да амаль двух дзесяткаў аналагічных здарэнняў на тэрыторыі Брэсцкай і Мінскай абласцей. Ахвяры гвалту альбо спробы згвалтавання жывуць у Драгічынскім, Бярозаўскім, Стаўбцоўскім, Дзяржынскім і Мінскім раёнах. Пра гэта летася не раз пісалі беларускія СМІ. І гвалтаўнік да гэтай пары на свабодзе.

А мог быць за кратамі, калі б выпадковыя сведкі злачынства не правялі такой маладушнасці альбо нейкай дзіўнай невытлумачальнай боязі ці яшчэ нечага, што цяжка вызначыць словамі.

Думаю, можа, здарэнне ў Драгічыне — усё ж нейкае выключэнне. Не хочацца верыць, што зусім ачарсцвелі нашы душы. Ды і нельга верыць, асабліва, калі прычытаць крынальныя сюжэты, які мнства людзей імкунлася дапамагчы пакінутаму сабаку, як шукалі яму новых гаспадароў і нарэцце знайшлі. Не кажучы пра тое, як нярэдка ўсёй грамадой збіраюцца патрэбныя для лячэння, нават за мяжой, сумы. Ды і ў штодзённым жыцці прыводзяць колкі

хочаш. Калі пасля аперацыі ў палаце ўпершыню падняцца з ложка табе дапамагае старонні чалавек, то вершы, што чупы людзей большасць.

І усё ж... Знаёмы пажарнік не раз расказваў, як змянілася стаўленне людзей да надзвычайных сітуацыяў нават у сельскай мясцовасці. Раней, калі заграўся нейкі будынак, адразу збігалася вёска, тушылі ўсе разам, вёдры з вадой перадавалі па ланцужку. А цяпер не толькі ў тых сёлах, дзе засталася крышку пажылых пенсіянераў, але і ў людных населеных пунктах рэдка можна сустрэць сапраўдную высокую салідарнасць. Наадварот, выратавальніку нярэдка даводзілася бачыць, як здаровыя дзецюкі і пальцам не варушылі, каб дапамагчы суседу.

Нешта надобнае ўсё ж адбываецца з душами паралельна з развіццём прагрэсу, інфарматызацыі, глабалізацыі, агульным ростам дабрабыту. Маладыя адгароджваюцца ад свету віртуальнымі стасункамі, а т о і наогул грашаць спайсамі ці алкаголем. Ад такіх чакаць добра не даводзіцца. Дарэчы, зламысінік напаў на жанчыну непадалёку ад прафесійна-тэхнічнага каледжа. Цялкам верагодна, што выпадковымі сведкамі былі навучніцы той установы. А можа, і асобы без вызначанага месца жыхарства і заняткаў, пра якіх вельмі шмат думаюць распрацоўшчыкі заканадаўчага акта аб дармаедах. Але горш, калі там былі сярэднестатыстычныя грамадзяне, якія не здолелі зразумець, што на месцы той гаротніцы заўтра можа быць жонка, дачка, сястра кожнага з іх. І наракаць не будзе на каго...

P.S. Калі матэрыял быў падрыхтаваны да друку, у прэс-службе абласнога УУС паведамілі, што ў Драгічыне затрымалі грамадзяніна, які падарваўца ў нападзенні на жанчыну. Ці мае ён дачыненне да іншых эпизодаў з гвалтам, пакуль невядома.

Святлана ЯСКЕВІЧ

МАРНАЯ ТРывОГА

ЖАРТЫ КАШТУЮЦЬ ДОРАГА

— Усе размовы з дыспетчарам аба-вязкова запісваюцца. Сучасныя тэхнічныя сродкі вельмі лёгка дапамагаюць вызначыць тэлефонныя хуліганствы і выставіць ім рахунак за бесцэннае ўжыванне эксплуатацыю ратавальнай тэхнікі. Сума ў некалькі мільёнаў рублёў прабе адчуваўнаю дзірку ў сямейным бюджэце. Памер гэты можа быць і значна большым — усё залежыць ад таго, на якую адлегласць давялося выязджаць выратавальнікам, якая колькасць тэхнікі была задзейнічана і якія сілы будучы развароўвацца. Акрамя таго, падлетка могуць паставіць і на ўлік у інспекцыю па справах непаўналетніх. А ў той час, пакуль нашы спецыялісты будуць ехаць на лжывы выклік, дзесяці можа здарыцца сапраўдна бядка, на ліквідацыю якой экіпаж рызыкуе спазніцца... Таму мы звяртаемся да бацькоў з просьбай нагадваць дзецям, якімі наступствамі можа скончыцца гэты, здавалася б, проста недарэчны жарт.

Закон прадугледжвае за заведама лжывыя выклікі і куды больш жорсткае адказнасць. Акрамя штрафу, тэлефонны жартуінік рызыкуе правесці за турэмнымі кратамі ажно да пяці гадоў. Аднак калі ранейшыя санкцыі аматара зрабіць шмат тлуму з нічога не прывучылі да парадку, то паўторнае заведама лжывае паведамленне аб надзвычайнай сітуацыі «адзавецца» турэмным тэрмінам ужо ад трох да сямі гадоў або пяцігадовым абмежаваннем волі. Гэтае пакаранне датычыцца і выкліку, што здзейсніла, напрыклад, п'яная кампанія.

Самы гучны лжывы выклік здарыўся ў пазамінулым верасні ў Маладзечанскім раёне. За тры дні мясцовы жыхар разаслаў у 11 мясцовых школ лісты, у якіх паведаміў, што нібыта замініраваў установы адукацыі і пагражаў іх узарваць, калі яны не перавядуць пэўную суму грошай... Я пасля высветлілася, пірапалах узняў мясцовы жыхар, які вырашыў такім чынам адмошчыць сваёму знаёмому.

Лжывыя выклікі МНС летася у краіне было 978.

Тады мы аб'явілі збор асабістага саставу не толькі па Мінскай вобласці, але і па сталіцы. Мусілі правярць на праўдзівасць кожнае з гэтых паведамленняў. А такой колькасці неабходнай тэхнікі, зразумела, ў Маладзечне не было чыста фізічна. Таму давлялася яе перадспісываць з суседніх раёнаў. Але, у сваю чаргу, і іх нельга было пакідаць без прыкерыц! Таму мы туды перакідалі пэўную колькасць ратаўнікоў з Мінска і аддаленых ад Маладзечна раёнаў змральных вобласці. Пра тое, што мы змяшчалі столькі выклікаў упустую, мы ўсё ж скажаць не можам.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Особ-такі адпрацавалі не толькі алгарытм паводзінаў у такіх сітуацыях, але і скаардынаванасць з іншымі службамі.

Для тэлефоннага хулігана гэтая гісторыя скончылася сумна. Суд прыгаварыў яго да чатырох гадоў пазбаўлення волі ў папраўчай калоніі ўзмоцненага рэжыму. Акрамя таго, з жартуініка мусіць сплаціць грошы, якія былі змарнаваны дзяржавай падчас ліквідацыі надзвычайнай сітуацыі. А гэта каля 30 мільёнаў рублёў — на той час больш за 3 тысячы долараў у эквіваленце.

ЯК ПРАРЫЎ ЦЕПЛАТРАСЫ ПРЫНЯЛІ ЗА ПАЖАР

Куды часцей ратаўнікі сутыкаюцца з проста лжывымі выклікамі. Адрозніваюцца яны тым, што выратавальнікам тэлефонуецца людзі з найлепшымі намерамі, але пры гэтым неаўмысна блытаюць знешнія прыкметы з сапраўдным пажарам. За мінулы год такіх выклікаў па краіне было зарэгістравана 978. Адметна, што самым «дысцыплінаваным» рэгіёнам аказва-

Фота БЕЛТА.

лася Віцебшчына. Летася ратаўнікі самай паўночнай вобласці выязджалі марна толькі шасць разоў...

— Хрэстаматыіны выпадак здарыўся некалькі гадоў таму ў Мінску на вуліцы Веры Хуравай, — згадвае Віталій Навіцкі. — У дзяжурную службу МНС патэлефанаваў чалавек, які паведаміў, што ўвесь шматпавярховы дом ахоплены дымам тым, што не бачна нават балконаў. На пытанні дыспетчара суразмоўца адказаў сумленна, падазраючы ў тым, што гэта тэлефонны жарт, не ўзікла. На месца было накіравана шмат тэхнікі — у неаб'ясчленых гэта пільныя цэлыя пяціпавярховыкі! А калі ратаўнікі прыехалі, то высветлілася, што ўвесь гэты пяціпавярховык падняўся праз тое, што... акурят пад домам правала трубу цеплатрасы. На дварэ стаяла халоднае надвор'е, і таму дом хаваўся за клубамі пары, якую відэаочка памылкова прыняў за дым. Безумоўна, калі ўсё гэта высветлілася, нават гаворкі не маглі ісці пра тое, каб прыцягнуць яго да нейкай адказнасці. Бо мінак выканаў свой грамадзянскі абавязак.

Валяр'ян ШКЛЕНІК.

Далікатная тэма

Замуж у... 16 гадоў

На Гродзеншчыне штогод зніжаецца шлюбны ўзрост для больш чым ста непаўналетніх

Гэтую і іншыя праблемы ў сферы палавой недатактыналасці непаўналетніх абмеркавалі члены грамадскага Савета, які створаны пры пракуроры вобласці. У яго ўвайшлі дэпутаты Нацыянальнага сходу Беларусі, прадстаўнікі грамадскіх і прафсаюзных арганізацый, царквы, медыцыны і адукацыі.

Свае меркаванні па далікатнай тэме ў гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» выказала старшы памочнік пракурора Гродзенскай вобласці па наглядзе за выкананнем заканадаўства аб непаўналетніх і моладзі Святлана НАНКЕВІЧ.

— Праблему палавой недатактыналасці падлеткаў можна ўмоўна падзяліць на дзве часткі. Першая — гэта калі дзеці становяцца ахвярамі гвалтоўных дзеянняў з боку дарослых. У такіх выпадках гаварыць пра палавое выхаванне і маральнасць у адносінах да падлеткаў, што пацярпелі ад гвалту, па меншай меры недарэчна. Правахоўныя і іншыя дзяржаўныя органы павінны дакладна ўстанавіць прычыны злачынства, а таксама прыняць меры, каб падобныя трагедыі не паўтарыліся.

Другі, так бы мовіць, бок медала — гэта лад жыцця пэўнай катэгорыі нашых маладых людзей: палавая разбэшчанасць і нетрадыцыйныя адносіны паловы. Вось дзе востра паўстаюць пытанні палавога, маральнага выхавання падрастаючага пакалення! Задача вельмі складаная. Як данесці да падлеткаў, што аборт у юным узросце можа прывесці да бесплоднасці ў дарослым жыцці? Як пераканаць, што традыцыйныя адносіны паміж жанчынай і мужчынам — гэта аснова нармальнага развіцця грамадства, цудоўнага пацукі, якія з глыбокай даўніны і па сёння апяваюцца пэўнамі?

— Якія маштабы праблемы палавой недатактыналасці непаўналетніх?

— За два апошнія гады на Гродзеншчыне 52 непаўналетнія сталі пацярпелымі па крмінальных справах, звязаных з замахам на іх палавую недатактыналасць. Гэта канкрэтныя факты, дзе ўстаноўлены інавацыйныя асобы. У прыватнасці ўстаноўлена, што чатыры дзяўчынкі ва ўзросце ад 13 да 16 гадоў пацярпелі ў Гродне ад двух так званых лясных маньякаў, якія арудвалі ў леспаркавай зоне ў раёне Румулускага моата. Аднаго злачынцу ўжо асудзілі да пазбаўлення волі, неўзабаве пачуе прыгавор суда і другі.

А ў дачыненні да васьмі непаўналетніх злачынстваў здзяйснілася ў сямі! Двое дзяцей пацярпелі ад гвалту з боку біялагічных бацькоў, трое — ад сужыцеляў маці, яшчэ трое — ад іншых сваякоў (родны брат, дзядзька). Па кожным факце вывучаліся ўмовы сямейнага выхавання гэтых падлеткаў. Аказалася, што бацькі-злачынцы раней ні ў чым ганебным не заўважаліся. Ні суседзі, ні педагогі гэтых дзяцей, ні жонкі гвалтаўнікоў — ніхто не мог нават усуніцца ў... бездаронасці і маральнага аблічча.

Цяжка паверыць, але факт: бацька здзяйсняў гвалтоўныя сексуальныя дзеянні ў дачыненні да 11-гадовага сына. За гэта злачынства папаліцца 11 гадоў зняволення. У іншым выпадку — палавая адносіны бацькі з 13-гадовай дачкой на працягу, як мінімум, двух гадоў. Следства яшчэ не завершана, але становіцца яна на сабе, калі дзедвадваецца, што ён рабіў са сваім дзіцем. І гэта чалавек, які не мае псіхічнага захаравання. Цяпер з гэтай дзяўчынкай працуе псіхалаг таварыства «Чырвоны Крыж». Але, аналізуючы матэрыялы гэтай і іншых крмінальных спраў,

здумваешся: а чаму нікога не насцярожвала ў паводзінах гэтых падлеткаў настаўнік, тых жа школьных псіхалагаў? Чаму побач з дзецьмі не знайшлося ніводнага дарослага, які б здолеў наладзіць з імі кантакт і працягнуць руку дапамогі?

Калі ж казаць пра сексуальны гвалт непаўналетніх з боку сужыцеляў іх маці, то сітуацыя ў такіх сем'ях, як правіла, наступная. Любымі мужчына маці злоўжывае спіртным, скандальны з выклікамі міліцыі і прымірэннем... І, на жаль, пазіцыя неўмяшчання з боку дзяржаўных органаў, якія абмяжоўваюцца адміністрацыйным пакараннем дэбашыраў. Хаця, верагодна, гвалт дзяцей у такіх сем'ях можна было папярэдыць, свечасова паставіўшы іх на ўлік і наладзіўшы пільны кантроль за іх чымамі-пяніцамі.

Даведка

Артыкул 168 Крмінальнага кодэкса Беларусі: «Палавая адносіны, педарастаў, лесбіянства альбо іншыя дзеянні сексуальнага характару, здзеіснаеныя асобай, якая дасягнула васьмнадцатгадовага ўзросту, з асобай, якая заведама не дасягнула васьмнадцатгадовага ўзросту, пры адсутнасці аднак злучнасці, прадугледжаных артыкуламі 166 і 167 дадзенага кодэкса, караюцца абмежаваннем волі на тэрмін ад двух да чатырох гадоў альбо пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да пяці гадоў».

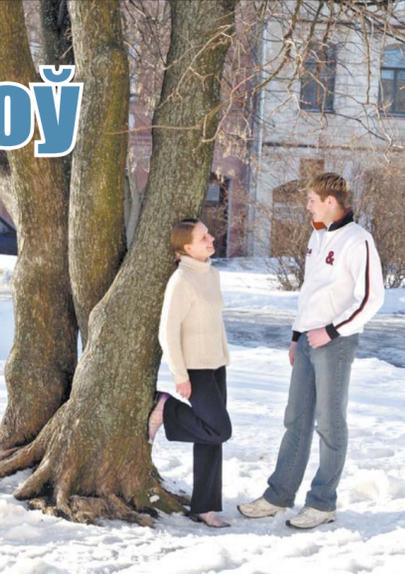
Як рэагуе на гэты і іншыя значыствы наша заканадаўства?

— Напрыклад, у Расійскай Федэрацыі злачынствы супраць дзяцей караюцца больш жорстка, прадугледжана крмінальнае адказнасць бацькоў за неналежае выкананне сваіх абавязкаў па выхаванні непаўналетніх. Наша ж заканадаўства вызначае крмінальнае адказнасць толькі для асоб, якія адказваюць за бліскучы жыццё і здароўе дзяцей па службе (напрыклад выхавальнікі) альбо спецыяльным даручэнні (нянька). А бацькі? Для іх заканадаўчы абавязок у дачыненні да дзяцей таксама ёсць, аднак крмінальнае адказнасць па гэтым артыкуле наступіць не можа. Працей жакучы, калі на дзіця ўпапа шафя і яно загінула ў дзіцячым садку, то ў дачыненні да выхавальніка завядуць крмінальнае справу. А калі такая ж трагедыя здарыцца дома, дзе бацькі пакінулі без нагляду двухгадовага сына, то ім крмінальнае адказнасць не пагражае.

Што ж тычыцца палавой недатактыналасці непаўналетніх, то, напрыклад, прававы падстаў для якога-небудзь пакарання маці, сужыцеля якой гвалтаваў яе дачку, няма. Таму абсалютна апраўданымі з'яўляюцца змяненні ў Крмінальнаму кодэкс па ўзмацненні адказнасці за злачынствы супраць дзяцей, якія цяпер разглядае беларускі парламент.

Штогод на Гродзеншчыне зніжаецца шлюбны ўзрост для больш чым ста непаўналетніх...

— Асноўнай прычына ранніх шлюбав — цяжарнасць. І тут у мужчын, якія ўступілі ў палавыя адносіны з дзяўчатамі ва ўзросце да 16 гадоў, два шляхі — альбо да пракурора, альбо ў ЗАГС. Але ёсць і іншыя наступствы ранніх палавых сувязяў. Летася адна дзяўчына на глебе асабістых адносінаў пакончыла жыццё самагубствам. А малады чалавек, з якім яна вяла актыўнае палавое жыццё, пасля яе гібель асуджаны да двух гадоў зняволення. Другая непаўналетняя пасля таго, як дзедвалася пра цяжарнасць, атруцілася таблеткамі і толькі дзякуючы ўрачам вярнулася да жыцця. Трэцяя — размясціла ў інтэрнэце

аб'яву аб аказанні сексуальных паслуг. Чацвёртая — аб'явіла маці, што любіць дарослага жанчыну і не можа без яе жыць. А ў адказ на дзеянні мамы, якая літаральна ашалела ад гола, сышла з дому. Гэта рэальныя сітуацыі апошніх гадоў на Гродзеншчыне, пра якія дзедваліся правахоўныя органы. А колькі падобных фактаў утойваецца?

Напрошваецца выноса. Дзяржаўны і грамадскія органы пасіўна паводзіць сябе ў сферы маральнага і палавога выхавання нашых дзяцей, нейкія метадыкі мінулага стагоддзя, калі яны ёсць, саст

18 марта 2015 года в 15.00
**ПРОВОДИТСЯ ОБЩЕЕ ГОДОВОЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
 ОАО «Дрожжевой комбинат»**
 по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 14, актовый зал.

- ПОВЕСТКА ДНЯ:**
- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Дрожжевой комбинат» в 2014 году и основных направлениях деятельности Общества на 2015 год.
 - Отчет наблюдательного совета общества за 2014 год.
 - Отчет ревизионной комиссии о результатах проведенной ревизии за 2014 год и заключение по бухгалтерскому балансу, отчету прибылей и убытков, годовому отчету ОАО «Дрожжевой комбинат». Ознакомление Общества с заключением аудиторов.
 - Утверждение годовых отчетов, бухгалтерского баланса и отчета о прибылях и убытках ОАО «Дрожжевой комбинат» за 2014 год.
 - Утверждение распределения чистой прибыли за 2014 год. О выплате дивидендов за 2014 год.
 - О направлениях использования чистой прибыли Общества на 2015 год.
 - Избрание членов наблюдательного совета и членов ревизионной комиссии ОАО «Дрожжевой комбинат».
 - О назначении материального вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
 - Об утверждении новой редакции Устава ОАО «Дрожжевой комбинат».

Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, осуществляется в день проведения собрания по месту (адресу) проведения собрания по предъявлении документа, удостоверяющего личность, а для представителей акционеров — по доверенности.

Время начала регистрации — 14 часов 20 минут.
 Время окончания регистрации — 14 часов 50 минут.

Администрация Наблюдательный совет

Уверенные страховые свидетельства в обязательном страховании гражданской ответственности владельцев ТС БР5428852; по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев ТС на территории государственных систем «Зеленая карта» BY/07/10989764 считать недействительными.

**Очередное общее собрание акционеров
 ОАО «МинскСортСемОвощ»**

(223017, Минский район, аг. Гатово)
 по решению наблюдательного совета Общества
 состоится в очной форме 20 марта 2015 года.

- ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:**
- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2014 год и основных направлениях его развития в 2015 году.
 - Отчет наблюдательного совета Общества.
 - О заключении ревизионной комиссии по результатам проверки деятельности Общества за 2014 год.
 - Утверждение годового бухгалтерского отчета, баланса, отчета о прибылях и убытках Общества за 2014 год с учетом заключения ревизионной комиссии и аудиторов.
 - Утверждение распределения чистой прибыли за 2014 год и направлений использования чистой прибыли в 2015 году. Выплата дивидендов за 2014 год.
 - Избрание членов наблюдательного совета Общества.
 - Избрание членов ревизионной комиссии Общества.
 - Утверждение условий материального вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
 - Об оказании спонсорской помощи семенами и другими ресурсами общественным организациям инвалидов, детским приютам, больницам в 2014 году и утверждении ее суммы на 2015 год.

Место проведения собрания: г. Минск, ул. Минина, 21, корп. 1 (актовый зал).

Начало собрания: **09 часов 00 мин.**
 Время регистрации участников — в день проведения собрания с 8 часов 30 мин. до 8 часов 55 мин. по месту проведения собрания.
 Время ознакомления акционеров с материалами по повестке дня собрания — с 9 до 16 часов в рабочие дни (понедельник-пятница), начиная с **12 марта 2015 года**, по адресу: г. Минск, ул. Минина, 21, корп. 1.
 Список акционеров для регистрации участников собрания будет составлен по данным реестра акционеров на **20 февраля 2015 года**.
 Регистрация акционеров проводится по паспорту, а представителей акционеров — по паспорту и доверенности.

Наблюдательный совет ОАО «МинскСортСемОвощ»
 УНН 600052664

**РУП «ЖИЛКОММУТЕХНИКА» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ
 ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «ЭКЗОН»**

Номер лота	Марка транспортного средства, гос. номер	Год выпуска	Инов. №	Начальная цена, бел. руб. без НДС	Размер задатка, бел. руб.
Лот № 1	Автомобиль MAZ 533603-2124	2004	5-026	135 000 000	13 500 000
Лот № 2	Автомобиль FA3 2705	2006	5-029	40 000 000	4 000 000
Местонахождение объекта Брестская обл., г. Дрогичин, ул. Ленина, 202					
Условия продажи Без условий					
Продавец (Балансодержатель) ОАО «Эксон»					
Организатор торгов РУП «Жилкоммутехника» Филиал «Центр «Белтехинвентаризация» Брестское областное управление					
Срок заключения договора купли-продажи В течение 20-и рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона					
Условия оплаты В соответствии с заключенным договором купли-продажи					
Номер р/с для перечисления задатка р/с 3012105618108 руб. РБ в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минску, код 153001369 УНП 102353509					
Аукцион состоится 17 марта 2015 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325 Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»					

- Для участия в аукционе необходимо предоставить:
- Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение о правах и обязанностях с Филиалом «Центр «Белтехинвентаризация».
 - Заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка на расчетный счет организатора торгов.
 - Юридическим лицам — резидентам Республики Беларусь — копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица; представителю юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
 - Юридическим лицам — нерезидентам Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе); представителю юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
 - Индивидуальным предпринимателям — копию документа, подтверждаю-

- щего государственную регистрацию; представителю индивидуального предпринимателя — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
- Физическим лицам — представителю физического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.
 - При подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
- Участник аукциона, выигравший торги, оплачивает продавцу НДС в размере 20% от продажной цены объекта, стоимость затрат на организацию и проведение аукционных торгов Поверенному.
- Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00.**
Последний день приема заявлений — 16 марта 2015 г. до 17.00.
Контактные телефоны организатора аукционных торгов: 8 (0162) 23 92 59, 21 88 81.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ
 по объекту «Многоквартирные жилые дома №№ 11, 12, 13, 14 по генплану в районе пересечения улиц Проектируемой № 1, Проектируемой № 2 в границах жилого района «Лебяжий». Дом № 14 без инженерных сетей»

Сведения о застройщике.
 Государственное предприятие «УКС Центрального района г. Минска» решением Мингорисполкома № 2292 от 18.11.2004 зарегистрировано в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190580566.
Юридический адрес: 220004, г. Минск, ул. Мельникова, 3. Режим работы: понедельник — четверг с 8.30 до 17.30, пятница с 8.30 до 16.15. Обеденный перерыв с 13.00 до 13.45.
 Выполняя функции заказчика, в течение последних трех лет КУП «УКС Центрального района г. Минска» построены и введены в эксплуатацию объекты:
 - жилой дом № 20 по ул. Камаяская;
 - жилой дом № 12 по ул. Камаяская;
 - жилой дом № 15 по ул. Ратомская;
 - жилой дом № 16 по ул. Метровская.
 Цель проекта — строительство жилого дома № 14 по генплану в составе объекта «Многоквартирные жилые дома по г/л №№ 11, 12, 13, 14 в районе пересечения улиц Проектируемой № 1, Проектируемой № 2 в границах жилого района «Лебяжий» общей площадью 12,3 тыс. кв.м, в том числе общая площадь квартир — 10,4 тыс. кв.м.

Вид строительства: новое строительство.
Начало строительства — 9 сентября 2014 года.
Окончание строительства — ноябрь 2015 года.
Проектные решения: Жилой дом запроектирован 9-этажным 4-секционным, всего квартир — 162, в том числе однокомнатных — 36 шт., двухкомнатных — 72 шт., трехкомнатных — 54 шт. Секции оборудованы лифтами на 630 кг со скоростью 1,0 м/с и мусоропроводом. В техническом подполье запроектированы помещения для инженерного обслуживания дома — помещения ИТП и электрощитовая. Входы в теплотехлоде выполнены непосредственно снаружи. При входе в квартиру в каждую секцию предусмотрено место для пандуса. Конструкция здания — монолитный каркас со стенами с плоскими монолитными перегородками. В квартирах, расположенных на 6-м этаже и выше, предусмотрено устройство входов эвакуационных выходов на лоджии с глухим простенком от торца лоджии и балкона до оконного проема не менее 1,2 м.
 Наружная отделка — атмосферостойкие штукатурки с последующей окраской фасадными красками.

1100 долларов США по курсу Нацбанка на день оплаты за 1 м² трехкомнатной квартиры.
Условия оплаты — первоначальный взнос в размере 20% стоимости объекта долевого строительства (при оплате по графику) либо 100% стоимости (строительством одномоментно) в течение 10 (Десяти) календарных дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполком, оставшаяся сумма оплачивается до окончания строительства в соответствии с графиком платежей, являющимся приложением к договору либо единовременно.
 Оплата цены объекта долевого строительства (цены договора) исполняется в белорусских рублях в сумме, эквивалентной определенной сумме в иностранной валюте. Подлежащая оплате сумма определяется по официальному курсу белорусского рубля к соответствующей иностранной валюте, установленному Национальным банком на день платежа, если иной курс или иная дата его определения не установлены законодательством или договором.
Для заключения договоров необходимо:
 - паспорт и личное присутствие лица, с которым будет заключаться договор.
 Документы для заключения договоров будут приниматься с 17.02.2015 г. Прием заявлений осуществляется до момента набора необходимого количества заявлений, соответствующего количеству продаваемых квартир.
 Если гражданин либо иной претендент на участие в долевом строительстве в течение 5 (Пяти) календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах своего неявля, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу и Государственное предприятие «УКС Центрального района г. Минска» оставляет за собой право заключить договор на заявленную квартиру с другим претендентом.
 Более подробные сведения об объекте долевого строительства и ходе работ по строительству жилого дома можно получить по телефону: 306-07-26.
 С момента опубликования проектной декларации утрачивает силу проектная декларация, опубликованная в газете «Звезда» от 20.12.2014 года № 242 (27852).

**Гродненский филиал
 РУП «Институт недвижимости и оценки»**
**ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ
 ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА
 ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА**

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	- капитальное строение, инв. № 400/С-88123 (назначение — здание административно-хозяйственного, наименование — спальный корпус), общей площадью 172,5 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15. - капитальное строение, инв. № 400/С-88102 (назначение — здание неустановленного назначения, наименование — навес для тенниса), общей площадью 28,3 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15. - капитальное строение, инв. № 400/С-88120 (назначение — здание неустановленного назначения, наименование — навес для тенниса), общей площадью 23,1 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15. - капитальное строение, инв. № 400/С-90352 (назначение — сооружение специализированное энергетикой, наименование — трансформаторная подстанция), общей площадью 22,7 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15. - капитальное строение, инв. № 400/С-90351 (назначение — здание неустановленного назначения, наименование — сторожевой домик), общей площадью 16,1 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/1. - капитальное строение, инв. № 400/С-88124 (назначение — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование — здание склада из газосиликатных блоков), общей площадью 176,3 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/2. - капитальное строение, инв. № 400/С-88110 (назначение — здание неустановленного назначения, наименование — уборная), общей площадью 21,3 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/3. - капитальное строение, инв. № 400/С-88118 (назначение — здание административно-хозяйственного, наименование — спальный корпус 2), общей площадью 505,0 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/4. - капитальное строение, инв. № 400/С-88117 (назначение — здание специализированное для общественного питания, наименование — столовая), общей площадью 472,9 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/5. - капитальное строение, инв. № 400/С-88121 (назначение — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование — камера хранения), общей площадью 35,0 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/6. - капитальное строение, инв. № 400/С-88122 (назначение — здание специализированное культурно-просветительного и зрелищного назначения, наименование — клуб), общей площадью 195,0 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/7. - капитальное строение, инв. № 400/С-88108 (назначение — здание специализированное для бытового обслуживания населения, наименование — баня), общей площадью 375,6 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/8. - капитальное строение, инв. № 400/С-88109 (назначение — здание специализированное для бытового обслуживания населения, наименование — баня), общей площадью 71,0 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/9. - капитальное строение, инв. № 400/С-88106 (назначение — здание неустановленного назначения, наименование — уборная), общей площадью 26,5 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/10. - капитальное строение, инв. № 400/С-88126 (назначение — здание административно-хозяйственного, наименование — дом воспитателей и вожатых), общей площадью 25,8 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/11. - капитальное строение, инв. № 400/С-62181 (назначение — здание специализированное для лечебно-профилактических и санаторно-курортных целей, наименование — спальный корпус № 1), общей площадью 108,9 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/12. - капитальное строение, инв. № 400/С-88127 (назначение — здание неустановленного назначения, наименование — умывальник), общей площадью 38,9 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/14. - капитальное строение, инв. № 400/С-88115 (назначение — здание административно-хозяйственного, наименование — дом воспитателя и вожатых), общей площадью 27,3 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/15. - капитальное строение, инв. № 400/С-88114 (назначение — здание административно-хозяйственного, наименование — спальный корпус № 2), общей площадью 119,6 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/16. - капитальное строение, инв. № 400/С-88116 (назначение — здание административно-хозяйственного, наименование — цитальный зал), общей площадью 11,4 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/18. - капитальное строение, инв. № 400/С-88113 (назначение — здание специализированное для органов государственного управления, обороны, государственной безопасности, внутренних дел, наименование — домик для охраны), общей площадью 11,1 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/19.
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 440100000002006123, площадью 4,6896 га (назначение — земельный участок для эксплуатации и обслуживания строений оздоровительного лагеря «Лесная сказка») по адресу: г. Гродно, Урочище Пышки, 15
Начальная цена продажи	8 300 000 000 (восемь миллиардов триста миллионов) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	415 000 000 (четыреста пятнадцать миллионов) белорусских рублей
Продавец	Гродненское областное потребительское общество, 230023, г. Гродно, ул. 1 Мая, д. 28, тел. 72-30-50
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225.

Аукцион состоится 03 марта 2015 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209
 К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в назначенный для приема заявлений срок заявление, оформленное документами и внесенное в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет суммы задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.
 Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:
 заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;
 юридическим лицам — резидентом Республики Беларусь — копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;
 индивидуальным предпринимателем — документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;
 юридическим лицам — нерезидентом Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.
 При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона представляются:
 представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;
 физическим лицам — документ, удостоверяющий личность физического лица;
 представителем физического лица — доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.
 Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.
 В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 16.01.2014 г.
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209.
с 8.30 до 17.30 (понедельник — четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница).
Последний день приема заявлений — 25 марта 2015 г. до 15.00.
Телефон для справок: 41-98-32 — Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

**ЗАПРАШАЕМ
 РАЗМЯСЦИТЬ РЕКЛАМУ
 В ГАЗЕТЕ «ЗВЯЗДА»**
 Тэл./факс: (8 017) 287 17 79, 292 04 52.
 E-mail: reklama@zviazda.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ
**Государственное учреждение
 «Республиканский культурно-просветительный центр»
 Управления делами Президента Республики Беларусь**
**ПРОВОДИТ АУКЦИОН
 на право заключения договора аренды сроком на 1 год
 часть помещения № 106/4, общей площадью 19,76 м. кв.,
 находящегося по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 5.**
Аукцион состоится 12.03.2015 г. в 10.00 в ауд. 416 в г. Минске, ул. Октябрьская, 5.
Заявления на участие принимаются до 17.00 11.03.2015 года по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 5, 3 эт., каб. 319/2.
 Для участия в аукционе участник представляет: копию документа, подтверждающую государственную регистрацию юридического лица; копию платежного поручения о перечислении задатка размером 50 388 рублей на расчетный счет № 3632900003184 в филиале № 510 АСБ «Беларусбанк», код 603, УНН 100650172 ГУ «Республиканский культурно-просветительный центр» Управления делами Президента Республики Беларусь, не позднее 11.03.2015 года.
 Для уточнения и получения дополнительной информации звонить по телефону: 328-54-73.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ПОМЕЩЕНИЯ
**Государственное учреждение
 «Республиканский культурно-просветительный центр»
 Управления делами Президента Республики Беларусь**
**ПРОВОДИТ АУКЦИОН
 на право заключения договора аренды сроком
 на 3 года помещения № 440-2, площадью 8,4 м. кв.,
 находящегося на четвертом этаже здания по адресу:
 г. Минск, ул. Октябрьская, 5.**
Аукцион состоится 12.03.2015 г. в 10.30 в ауд. 416 в г. Минске, ул. Октябрьская, 5.
Заявления на участие принимаются до 17.00 11.03.2015 года по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 5, 3 эт., каб. 319/2.
 Для участия в аукционе участник представляет: копию документа, подтверждающую государственную регистрацию юридического лица; копию платежного поручения о перечислении задатка размером 21 420 рублей на расчетный счет № 3632900003184 в филиале № 510 АСБ «Беларусбанк», код 603, УНН 100650172 ГУ «Республиканский культурно-просветительный центр» Управления делами Президента Республики Беларусь, не позднее 11.03.2015 года.
 Для уточнения и получения дополнительной информации звонить по телефону: 328-54-73.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ
**Государственное учреждение
 «Республиканский культурно-просветительный центр»
 Управления делами Президента Республики Беларусь**
**ПРОВОДИТ АУКЦИОН
 на право заключения договора аренды сроком
 на 3 года помещений №8а, 8б, 8г, площадью
 11,4 м. кв., 3,80 м. кв., 19,00 м. кв. соответственно,
 находящихся в подвале здания по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 5.**
Аукцион состоится 12.03.2015 г. в 11.00 в ауд. 416 в г. Минске, ул. Октябрьская, 5.
Заявления на участие принимаются до 17.00 11.03.2015 года по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 5, 3 эт., каб. 319/2.
 Для участия в аукционе участник представляет: копию документа, подтверждающую государственную регистрацию юридического лица; копию платежного поручения о перечислении задатка размером: по лоту № 1 (помещение № 8а — 11,4 м.кв.) — 29 070 рублей, лот № 2 (помещение № 8б — 3,80 м.кв.) — 9 690 рублей; лот № 3 (помещение № 8г — 19,00 м.кв.) — 48 450 рублей на расчетный счет № 3632900003184 в филиале № 510 АСБ «Беларусбанк», код 603, УНН 100650172 ГУ «Республиканский культурно-просветительный центр» Управления делами Президента Республики Беларусь, не позднее 11.03.2015 года.
 Для уточнения и получения дополнительной информации звонить по телефону: 328-54-73.

**ИЗВЕЩЕНИЕ
 О ПРОВЕДЕНИИ 16 марта 2015 года
 ТОРГОВ С УСЛОВИЯМИ
 по продаже имущества, принадлежащего
 ОАО «Белагпропромбанк»**

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	«Административное помещение №2Н с инвентарным номером 500/D-77361 общей площадью 55,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Максима Богдановича, д. 37, пом. 2Н (назначение: административное помещение)
Продавец имущества	ОАО «Белагпропромбанк», пр-т Жуковска, 3, 220036 г. Минск
Организатор торгов	УП «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10
Начальная цена предмета торгов (с учетом НДС)	115 710 долларов США
Сумма задатка	180 000 000 белорусских рублей
Условия торгов (условие продажи)	1. Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 2 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов. 2. Победитель торгов (покупатель) оплачивает стоимость предмета торгов, определенную по результатам аукциона, в белорусских рублях по официальному курсу Национального банка Республики Беларусь на день перечисления денежных средств на счет продавца в срок, определенный договором купли-продажи предмета торгов, с учетом внесенной суммы задатка.

Торги проводятся в соответствии со ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Белагпропромбанк», утвержденным организатором торгов.
 К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:
 заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемыми в имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц) и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.
 Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.
 Торги проводятся в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продавца) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.
 В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.
 Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.
 Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после проведения копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.
 Торги проводятся 16 марта 2015 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциониста. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются в 11.02.2015 по 12.03.2015 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам — до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.
**Телефоны для справок:
 (017) 327-48-36 (УП «Минский городской центр недвижимости»);
 (017) 229-65-51 (ОАО «Белагпропромбанк»).**

РУП «Институт недвижимости и оценки»
**ОЦЕНКА ИМУЩЕСТВА (недвижимость, транспорт, оборудование, бизнес, интеллектуальная собственность)
 ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕДЕНИЕ АУКЦИОНОВ**

**ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА
 Несвижского РАЙПО**

Лот № 1	Магазин «Уценённый» с инв. № 621С-21696	Минская обл., Несвижский р-н, г.п. Городея, ул. Шоссейная, 85	Начальная цена с НДС, руб.	Задаток с НДС, руб.	Шаг аукциона, %
			133 800 000	6 690 000	5
Назначение — здание специализированное розничной торговли. Г.п. — 1949. Этаж — 1. Площадь застройки/общая — 85 м ² /78,1 м ² . Фундамент — бетонный. Стены, кирпичные. Перекрытия чердачные — ж/б плиты. Крыша — шифер. Полы — доски. Промежные оконные, дверные — деревянные. Наружная отделка цоколя, стен, внутренних отделка — оштукатурено. Электроснабжение — открытая проводка. Вентиляция — естественная. Составные части и принадлежности: целое одноэтажное кирпичное здание магазина «Уценённый» А1/к с пристройкой Б1/к, крыльцом, сараем № 1, сараем пристройкой № 2.					
ЗЕМЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК					
Земельный участок площадью 0,0316 га с кадастровым номером 624255700001001506. Целевое назначение — обслуживание магазина «Уценённый». Право собственности у пользователя. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.					
УСЛОВИЯ					
Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по нач					

Кантрамарка

Прыгожая цётка Воля

Для таго, каб дабрацца да месца ў зале, трэба ісці па сцэне. Чапляю нагой купку магнітафонных касет на падлозе — грымяць і разлятаюцца. Становіцца няёмка. Хочацца хутчэй сесці. Але заняць месца — не паратунак, а згода на перажыванне больш няёмкага і нятульнага стану.

падковых лічбаў выбраў для вас вось гэтыя дзве. І адначасова гэта сувязь «Часу СЭКАНД ХЭНД» з папярэднімі даследаваннямі чырвонага чалавека, калі з памяці усплываюць аўтарскія «рэмаркі» з кнігі Алексіевіч, якія сёння ўжо выглядаюць анахронізмам — «сотні запісаных касет», «мяняю касету ў магнітафоне».

Яшчэ адна асаблівасць пастаноўкі — гукавое афармленне. Два галасы ў спектаклі гучаць у запісе, але з рознымі мэтамі. Адчуваючы імкненне аўтара ў першую чаргу даш слова героям, выслухаць іх, Уладзімір Пятровіч пераўтварае гэты вобраз у голас, што гучыць некалькі разоў і каратка агучвае «аўтарскія рэмаркі».

Чалавек як адзінка вымярэння

Рэжысёр Уладзімір Пятровіч дакладна адчувае інтанацыю аўтара і ўвасабляе яе сцэнічнымі сродкамі. Алексіевіч піша: «Мяне заўсёды вабіла вось гэта маленькая прастора — чалавек... адзін чалавек». Рэжысёр (ён жа і выканаўца першага маналогу) скарачае глыбіню малой сцэны літаральна да трох метраў.

Увогуле, рэжысёр больш парушае, чым падпарадкоўваецца законам сцэны, усталяваным сучасным артадаксальным дакументальным тэатрам, аднак гэта спрацоўвае на эфект узнікнення таго самага сумеснага пражывання энергіі, пра які я гаварыла вышэй.

Чалавек як скрыня Пандоры

Гэты фрагмент кнігі не ўвайшоў у спектакль (прымаючы пад увагу ідэю трансфармацыі, напішу: пакуль), але ён, на мой погляд, якая і ўтрымлівае тую ідэю, што ў кожным сваім дакументальным даследаванні даводзіць да нас Святлана Алексіевіч.

Нехта з герояў ўгадвае, як дзядзька Юра, што данёс на яго бацьку, пасля жыў па суседстве і дапамагаў адзінокай маці з дзецьмі рамантаваць плот, а прыгожая цётка Воля, якая так падобалася ў дзяцінстве і была такой харошай, данесла на свайго брата і перад смерцю казала, што шчыры людзей у 1937-м не было, а і гэта быў вельмі шчаслівы для яе час: яна была прыгожай і яе кахалі.

Уладзімір Пятровіч імкнецца даследаваць гэтую бязмежную здольнасць чалавека ўтрымліваць унутры сябе злое і добрае. Дарчы, папярэдняя работа рэжысёра на малой сцэне — п'еса Торстэна Бухштэйнера «Норд-Ост» пра тэарэтычны акт у маскоўскім тэатральным цэнтры — таксама прывесчана асэнсаванно гэтай здольнасці.

Тэатральны канец чырвонага чалавека

З'яўленне «Часу СЭКАНД ХЭНД» у беларускай тэатральнай прасторы мае важнае значэнне, бо з аднаго боку падтрымлівае дакументальную тэндэнцыю, якая актывізавалася ў апошнія гады на беларускай сцэне, а з іншага — свядома адхіляецца ад яе сучаснага кірунку развіцця (тэхнікі verbatim) і з'яўтаецца да значна больш ранніх формаў існавання дакументальнага тэатра, пераасэнсоўваючы іх.

Гэты фрагмент кнігі не ўвайшоў у спектакль (прымаючы пад увагу ідэю трансфармацыі, напішу: пакуль), але ён, на мой погляд, якая і ўтрымлівае тую ідэю, што ў кожным сваім дакументальным даследаванні даводзіць да нас Святлана Алексіевіч.

З'яўтае на сьве ўвагу лаканічная сцэнаграфія спектакля (ідэя афармлення — Іварс Новікс), што працуе як функцыянальна (політычэннае заданне выступае ўдальным фонам для фотарапэцыі, пераламляе і памнажае іх), так і сімвалічна. Той жа заднік, напрыклад, маці і дачку ў фінале раздзіраюць на шматкі, нібы пераходзя на шляху адна да адной, чалавека да чалавека (у другой дзеі акцёры працуюць як перад празрыстым заднікам, такі з ім).

Даты Падзеі Людзі

1902 год — нарадзілася Любоў Пятроўна Арлова, знакамітая савецкая актрыса, кумір савецкіх глядачоў 1930–1950-х гадоў.

1922 год — у Таронта (Канада) упершыню аб'яўлена пра адкрыццё інсуліну. Многія стагоддзі людзі не ведалі сродкаў барацьбы з цукровым дыябетам. Дыягназ «цукровы дыябет» не пакадаў пацыенту ніякай надзеі не толькі на выздаравленне, але і на жыццё. У студзені 1922 года канадскі вучоны Фрэдэрык Грант Банцінг выратаваў жыццё 14-гадоваму хлопчыку, упершыню ў гісторыі зрабіўшы яму ін'екцыю інсуліну.

1940 год — падчас савецка-фінляндскай вайны 1939–1940 гадоў савецкай вайска пачалі штурм так званай «лініі Манергейма» — сістэмы фінляндскіх умацаванняў на Карэльскім перапынку ўздоўж мяжы з СССР. У 8.20 раніцы пацэўся самы магутны артылерыйскі абстрэл за ўсю Зімовую вайну.

1922 год — у Таронта (Канада) упершыню аб'яўлена пра адкрыццё інсуліну. Многія стагоддзі людзі не ведалі сродкаў барацьбы з цукровым дыябетам. Дыягназ «цукровы дыябет» не пакадаў пацыенту ніякай надзеі не толькі на выздаравленне, але і на жыццё. У студзені 1922 года канадскі вучоны Фрэдэрык Грант Банцінг выратаваў жыццё 14-гадоваму хлопчыку, упершыню ў гісторыі зрабіўшы яму ін'екцыю інсуліну.

11 ЛЮТАГА

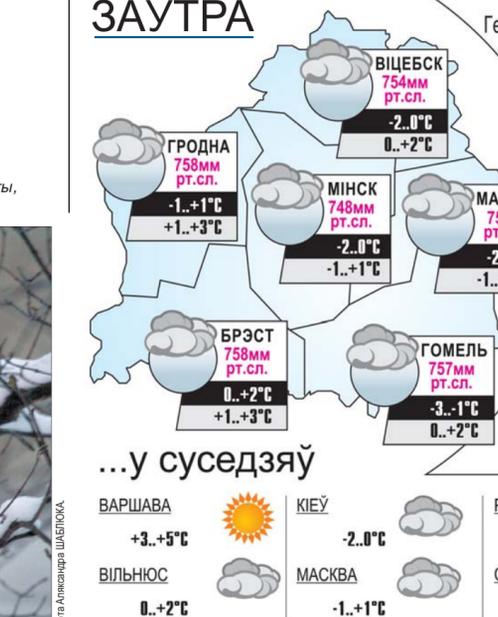
лекаў. Прызнаннем першага вялікага дасягнення XX стагоддзя ў галіне біяхіміі і медыцыны з'явілася Нобелеўская прэмія, прысуджаная ў 1923 годзе вучоным Банцінгу і Маклеаду.

1940 год — падчас савецка-фінляндскай вайны 1939–1940 гадоў савецкай вайска пачалі штурм так званай «лініі Манергейма» — сістэмы фінляндскіх умацаванняў на Карэльскім перапынку ўздоўж мяжы з СССР. У 8.20 раніцы пацэўся самы магутны артылерыйскі абстрэл за ўсю Зімовую вайну.

1922 год — у Таронта (Канада) упершыню аб'яўлена пра адкрыццё інсуліну. Многія стагоддзі людзі не ведалі сродкаў барацьбы з цукровым дыябетам. Дыягназ «цукровы дыябет» не пакадаў пацыенту ніякай надзеі не толькі на выздаравленне, але і на жыццё. У студзені 1922 года канадскі вучоны Фрэдэрык Грант Банцінг выратаваў жыццё 14-гадоваму хлопчыку, упершыню ў гісторыі зрабіўшы яму ін'екцыю інсуліну.

Было сказана

Эміль ЗАЛЯ, французскі пісьменнік: «Увесь энс жыцця заключаецца ў бясконцай завабве невядомага, у вечным намаганні спазнаць больш».

Найбольш аптымальным часам пасеву перцу на расаду лічыцца люты і пачатак сакавіка. Самым познім тэрмінам, калі вы можаце рабіць гэта, лічыцца сярэдзіна сакавіка.

Загадзя выбіраем сарты перцу для пасадкі. Абавязкова звяртаем увагу на вышыню куста (можа вар'іравацца ад некалькіх дзясяткаў сантыметраў да 1,3 метра), устойлівасць да розных захворванняў, таўшычоныя сценкі стручка, тэрміны паспявання.

Якія бываюць сарты?

- Умоўна ўсе сарты салодкага перцу для цяплицы і адкрытага грунту падзяляюць па тэрмінах паспявання на:
• ультратэрранія (ад з'яўлення ўсходаў да паспявання пладоў праходзіць менш за 100 дзён);
• раннія (101–120 дзён);
• сярэдняраннія (120–135 дзён);
• познія (136–150 дзён);
• вельмі познія (больш за 150 дзён).

Які выбіраць?

Кожны агароднік выбірае той сорт, які найбольш спадабаўся яму па колеры або форме. Шмат хто, кулячыя насенне, задумваецца пра тое, ці варта саджаць розныя сарты салодкага перцу ці лепш высадзіць адзін. Усё залежыць ад патрэб вашай сям'і і таго, наколькі вы любіце гэтую культуру.

Шаноўны Міхаіл Мікалаевіч СТРАПКО!

Прыміце наша шчырае віншаванне з Вашым юбілеем. Дзякуй, што Вы побач з намi. Жадаем вялікага зямнога шчасця і даўгалецця! З навагай, працоўны калектыв ААТ «Відамлянскае» Камлянецкага раёна

Ад імя хлебаробаў суседняй гаспадаркі

Ад імя калектыву сумеснага беларуска-расійскага ААТ «Белавежскія сыр» віншую СТРАПКО Міхаіла Мікалаевіча з 60-годдзем.

Старшыні Брэсцкага аграпрамысловага саюза

Ад імя ветэранў, усіх хлебаробаў нашага сельгаспрадпрыемства ад шчырага сэрца віншую Вас з юбілеем. Няхай ён будзе светлым і радасным. Усім высокым гуртам зычым Вам трывалага здароўя, дабрабыту і пладу ў дземе, ранейшага аптымізму ў жыцці, новых працоўных перамог і шчодрага даўгалецця.

М.М. СТРАПКО, у Дзень нараджэння

Узніў ён плуг на пастане, Мехдвор у кветках тоне. З нагоды гэтай — камплімент Пакіну гоць — эстонец!

УСМІХНЕМСЯ

Схадзіла да зубнога. Паздымалі мне налёт і камані, адшліфаваці, адбіліці, пакрылі лакам нейкім. І цяпер гэтымі зубамі мне шкада есці!

Дзеці — кветкі жыцця! — Матуля, ты мяне і сапраўды любіш? — Вядома, сыночак. — Дык выйдзі замуж за таго дзядзьку, што гандлюе марозівам!

Пакупнік, незадаволены якасцю гною, так і не змог падабраць адпаведнага эпітэта, каб патлумачыць, чаму яму не спадабаўся тавар.

СЕМ ПЕРАЦ НА РАСАДУ

Гіبرىды. Усе яны павінны таксама адрознівацца ўстойлівасцю да паніжэння тэмпературы і розных захворванняў.

Як вырасціць расаду?

Вырошчванне перцу салодкага ў цяплицы пачынаецца з падрыхтоўкі і высейвання насення на расаду. Гэтая культура ў нашых умовах можа быць атрымана толькі расадным спосабам.

Насенне салодкага перцу валодае максімальнай усходжасцю толькі ў першы год пасля збору. З кожным наступным годам засоўвання працэнт усходжасці значна памяншаецца.

Пары чым высейваць насенне ў грунт, трэба правесці некалькі падрыхтоўчых работ:
• Абавязкова прадэзынфіцыраваць насенне ў ружовым раствору звычайнай марганцоўкі на працягу 20–30 хвілін, пасля чаго прамыць чыстай вадою.

Парада: перш чым дэзынфіцыраваць насенне, можна адабраць найбольш моцныя экзамплляры. Для гэтага трэба развесці 2–3 ст. лыжкі звычайнай паваранай солі ў літры цёплай (пакаёвай тэмпературы) вады.

Неабавязкова, але пажадана замочыць насенне салодкага перцу на суткі ў раствору драўнянага попелу, гумінавых кіслот, альбо любым стымуючым прэпараты.

Пасля замочвання насенне зноў прамыць чыстай вадою і пакінуць для прарастання на сподку, прыкрыўшы чыстай вільготнай марляй. Неабходна сачыць, каб яна не высыхала.

Пасля таго, як карэньчыкі прабіліся, насенне адрэзу высейваюць у загадзя прырыхтаваны, з добра ўвільготненай глебай, ёмістасці. Глыбіня пасадкі не павінна перавышаць 10 мм.

«Светлячок»

Новы сярэднеранні гібрыд. Плод масай каля 100 г, таўшыня сценкі 5–6 мм. Плады гэтага гібрыда вельмі прывабныя і ніколі не бываюць зялёнымі — у тэхнічнай спеласці яны ярка-жоўтыя, у бялягачэй — жоўта-аранжавыя.

«Бэзавы туман»

Новы сярэднеранні гібрыд. Плод масай 90–100 г, усечана-пірамідальнай формы, таўшыня сценка 5–7 мм. Афарбоўка пладоў у тэхнічнай спеласці — ярка-бэзавая, пры паспяванні — чырвоная. Плады смачныя, з прыемным водарам.

«Цукерка»

Новы ранняспелы гібрыд. Ракамендуецца для вырошчвання ў плёнчачых цяплицях і як гаршковая культура. Расліны нізкарослыя. Плады шарпадобнай формы, таўшыня сценкі 6–7 мм.

«Відамлянскае»

Ад імя хлебаробаў суседняй гаспадаркі віншую СТРАПКО Міхаіла Мікалаевіча з 60-годдзем.

Ад імя калектыву сумеснага беларуска-расійскага ААТ «Белавежскія сыр» віншую СТРАПКО Міхаіла Мікалаевіча з 60-годдзем.

Старшыні Брэсцкага аграпрамысловага саюза

Ад імя ветэранў, усіх хлебаробаў нашага сельгаспрадпрыемства ад шчырага сэрца віншую Вас з юбілеем. Няхай ён будзе светлым і радасным. Усім высокым гуртам зычым Вам трывалага здароўя, дабрабыту і пладу ў дземе, ранейшага аптымізму ў жыцці, новых працоўных перамог і шчодрага даўгалецця.

М.М. СТРАПКО, у Дзень нараджэння

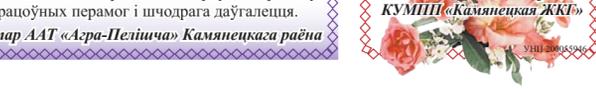
Узніў ён плуг на пастане, Мехдвор у кветках тоне. З нагоды гэтай — камплімент Пакіну гоць — эстонец!

УСМІХНЕМСЯ

Схадзіла да зубнога. Паздымалі мне налёт і камані, адшліфаваці, адбіліці, пакрылі лакам нейкім. І цяпер гэтымі зубамі мне шкада есці!

Дзеці — кветкі жыцця! — Матуля, ты мяне і сапраўды любіш? — Вядома, сыночак. — Дык выйдзі замуж за таго дзядзьку, што гандлюе марозівам!

Пакупнік, незадаволены якасцю гною, так і не змог падабраць адпаведнага эпітэта, каб патлумачыць, чаму яму не спадабаўся тавар.

СЁННЯ

Table with 4 columns: Сонца, Усход, Захад, Даўжыня дня. Rows for Minsk, Vitebsk, Mогilёў, Grodno, Brest.

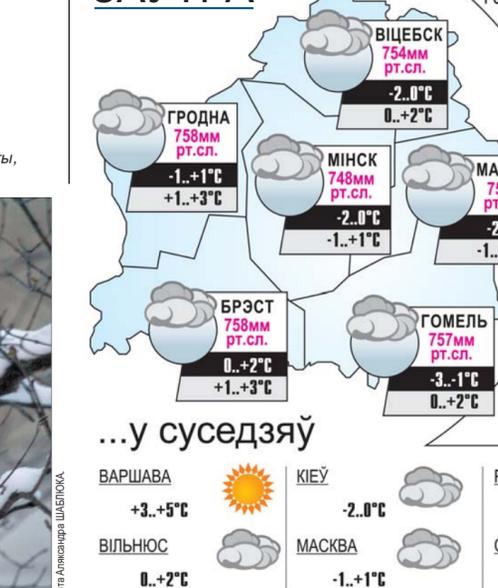
Месяц

Апошняя квадра 12 лютага. Месяц у сузор'і Скарпіёна.

Імяніны

Пр. Герасіма, Івана, Ігната, Канстанціна, Рамана, К. Бажыны, Бернадэты, Брыгіты, Марыі, Альгерда.

ЗАЎТРА

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙСЬКІХ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬІЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А.КЛЯШЧУК, А.ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, П.ЦМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага 10-а.

Тэлефоны: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыйны — 287 18 64, падлікі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадатка: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.viazda.by; e-mail: info@vzvyazda.minsk.by, ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@vzvyazda.by

(для заўратаў): vzvort@vzvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адрэдакцыя за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аплукавана ў Рэспубліканскім унітарным прапрпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку» ЛП № 02330106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.041. Індэкс 63850. Зак. № 599.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 Нумар падпісаны ў 19.30 10 лютага 2015 года.